

Pecyn Dogfennau

sirgar.llyw.cymru

carmarthenshire.gov.wales

DYDD MERCHER, 24AIN TACHWEDD, 2021

AT: HOLL AELODAU'R **PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG A PHLANT**

YR WYF DRWY HYN YN EICH GALW I FYNYCHU CYFARFOD RHITHWIR O'R **PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG A PHLANT** SYDD I'W GYNNAL AM **10.00 YB AR DDYDD MAWRTH, 30AIN TACHWEDD, 2021** ER MWYN CYFLAWNIR MATERION A AMLINELLIR AR YR AGENDA ATODEDIG.

Wendy Walters

PRIF WEITHREDWR

Swyddog Democraidd:	Michelle Evans Thomas
Ffôn (Llinell Uniongyrchol):	01267 224470
E-bost:	MEEvansThomas@sirgar.gov.uk

Wendy Walters Prif Weithredwr, *Chief Executive*,
Neuadd y Sir, Caerfyrddin. SA31 1JP
County Hall, Carmarthen. SA31 1JP

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG A PHLANT

14 AELOD O'R CYNGOR, 2 AELOD ANETHOLEDIG SYDD Â PHLEIDLAI
A 3 RHIANT-LYWODRAETHWYR ETHOLEDIG SYDD Â PHLEIDLAI

GRŴP PLAID CYMRU – 7 AELOD

1. Cyngphonydd Liam Bowen
2. Cyngphonydd Kim Broom
3. Cyngphonydd Betsan Jones
4. Cyngphonydd Jean Lewis
5. Cyngphonydd Darren Price (Cadeirydd)
6. Cyngphonydd Emlyn Schiavone
7. Cyngphonydd Dorian Williams

GRŴP LLAFUR – 3 AELOD

1. Cyngphonydd Rob James
2. Cyngphonydd Dot Jones
3. Cyngphonydd Gary Jones

GRŴP ANNIBYNNOL – 2 AELOD

1. Cyngphonydd Sue Allen
2. Cyngphonydd Edward Thomas (Is-Gadeirydd)

GRŴP ANNIBYNNOL NEWYDD – 1 AELOD

1. Cyngphonydd Sharen Davies

HEB GYSYLLTIAD PLEIDIOL – 1 AELOD

1. Cyngphonydd John Jenkins

AELODAU ANETHOLEDIG SYDD Â PHLEIDLAI (2)

1. Mrs V. Kenny Yr Eglwys Gatholig Rufeinig
2. Y Parch D. Richards Yr Eglwys yng Nghymru

RHIANT LYWODRAETHWYR ETHOLEDIG SYDD Â PHLEIDLAI (3)

Cyfnod yn y swydd yn dod i ben ar y 31/03/2022

1. Lle Gwag	Ardal 1 – Dinefwr
2. Mr A. Enoch	Ardal 2 – Caerfyrddin
3. Felicity Healey-Benson	Ardal 3 – Llanelli

AGENDA

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB.
2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL GAN GYNNWYS UNRHYW CHWIPIAU PLEIDIAU A RODDIR MEWN YMATEB I UNRHYW EITEM AR YR AGENDA.
3. CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD (NID OEDD DIM WEDI DOD I LAW).
4. LLES: GWASANAETHAU ADDYSG A PHLANT. 5 - 20
5. STRATEGIAETH 10 MLYNEDD YRADRAN ADDYSG. 21 - 36
6. TREFNIANT SESIYNAU YMGYSYLLTU A'R YSGOL YN Y DYFODOL. 37 - 44
7. EITEMAU AR GYFER Y DYFODOL. 45 - 56
8. LLOFNODI YN GOFNOD CYWIR COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR YR 8FED GORFFENNAF 2021. 57 - 64

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG A PHLANT

30.11.2021

LLES: GWASANAETHAU ADDYSG A PHLANT

Pwrpas: I rhoi trosolwg i'r pwylgor craffu o sut mae'r Adran Addysg a Gwasanaethau Plant yn cefnogi Lles dysgwyr a staff ar draws ein hysgolion, unedau atgyfeirio disgylion a lleoliadau arbenigol.

Ystyried a rhoi sylwadau ar y materion canlynol:

Ystyried canfyddiadau'r adroddiad a'r cyflwyniad a herio a chefnogi cyfeiriad strategol yr adran wrth symud ymlaen.

Y Rhesymau:

- Rhoi gwybod i'r pwylgor craffu am yr heriau y mae ein hysgolion yn mynd i'r afael â nhw ar hyn o bryd a sut maen nhw'n cael eu cefnogi gan yr adran Addysg a Gwasanaethau Plant wrth fynd i'r afael â'r pryderon hyn.
- Sicrhau bod y cyngor yn wybodus wrth wneud penderfyniadau mewn perthynas ag anghenion lles dysgwyr a staff yn ein hysgolion.
- Hysbysu'r pwylgor craffu o safbwyt addysgol, gan gefnogi'r cyngor i ymateb mewn modd cydweithredol wrth fynd i'r afael ag anghenion lles y dysgwyr, y gweithlu a thrigolion Sir Gaerfyrddin.

Angen cyfeirio'r mater at y Cabinet / Cyngor er mwyn gwneud penderfyniad: NAC OES

AELOD Y CABINET PORTFFOLIO Cyng. Glynog Davies (Addysg a Phlant)

Y Gyfarwyddiaeth: Addysg a Phlant	Swyddi:	Rhifau ffôn: / Cyfeiriadau E-bost:
Enw Pennaeth y Gwasanaeth: Elin Forsyth	Pennaeth Gwella Ysgolion, Cwricwlwm a Lles Dros Dro /	07584004000 EMForsyth@carmarthenshire.gov.uk
Awdur yr Adroddiad: Angharad Jones	Ymgynghorydd Cefnogi Addysg	07584143725 aemjones@sirgar.gov.uk
Angela Davies	Prif Seicolegydd Addysg a Phlant	07813 393770 adavies@carmarthenshire.gov.uk
Nia Tilley	Cydgysylltydd Iechyd a Llesiant	01267 246131 (ext 6131) NTilley@carmarthenshire.gov.uk
Elinor Jones	Rheolwr ADY (Broses)	(01267) 246455 ERWilliams@carmarthenshire.gov.uk
Rebecca Williams	Rheolwr Anghenion Dysgu Ychwanegol (Dapariaeth)	01267 246455 rawilliams@carmarthenshire.gov.uk

EXECUTIVE SUMMARY

EDUCATION & CHILDREN SCRUTINY COMMITTEE 30TH NOVEMBER 2021

Wellbeing: Education and Children's Services Department

1. BRIEF SUMMARY OF PURPOSE OF REPORT

This report is written to provide an overview of the extensive ways in which the Education and Children's services (ECS) department is supporting our schools, pupil referral units and specialist settings in relation to the wellbeing of learners and staff.

The report summaries how the ECS Department continues to work alongside our schools responding to the changing needs of learners, families and staff, as we continue to address the COVID pandemic.

The Wellbeing challenges faced by our schools are increasingly pronounced and complex, adding additional pressures on staffing across our schools.

Additional support and training opportunities continue to be provided adapting the learning offer Aiming to meet the demand from our schools.

DETAILED REPORT ATTACHED?

YES

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report:

Signed: Elin Forsyth Interim Head of School Improvement, Curriculum and Wellbeing

Policy, Crime & Disorder and Equalities	Legal	Finance	ICT	Risk Management Issues	Staffing Implications	Physical Assets
YES	NONE	YES	NONE	NONE	YES	NONE

Policy, Crime & Disorder and Equalities

We continue to respond to the:

- Welsh Government's Renew and Reform: supporting learners' wellbeing and progression, Covid 19 recovery plan for education.
- Welsh Government guidance: Emotional and Mental Wellbeing Framework

Finance

Additional funding has been provided by the Welsh Government to support education recovery. We continue to ensure that this funding is utilised in line with the terms and conditions of this funding and that it impacts positively on pupils' Wellbeing and Learning experiences.

Staffing Implications

To support education recovery, schools may be required to secure additional staff members with the appropriate skill set to support our learners and their wellbeing, utilising the appropriate grants.

The availability of staff with the relevant experience and bilingual skills remains challenging.

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken place and the outcomes are as detailed below:

Signed: Elin Forsyth, Interim Head of School Improvement, Curriculum and Wellbeing

1. Local Member(s) - NA

2. Community / Town Council - NA

3. Relevant Partners

We continue to engage with school leaders through their headteacher business meetings and on a 1 to 1 basis, ensuring that their views inform our strategic focus, provision and learning offer.

4. Staff Side Representatives and other Organisations

Updates are provided for our Educational Relations Forum.

CABINET PORTFOLIO HOLDER(S) AWARE/CONSULTED	YES
--	------------

**Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information
List of Background Papers used in the preparation of this report:**

THERE ARE NONE

Pwllgor Craffu 30.11.2021 Scrutiny

Lles

Gwasanaethau Addysg a Phlant - Cymorth Lles i Ysgolion, disgyblion, athrawon, arweinwyr a swyddogion.

Wellbeing

Education and Children's Services – Wellbeing Support for Schools, pupils, teachers, leaders and officers.

Lles Disgyblion:

- Disgyblion llawer mwy pryderus e.e. ynghylch trosglwyddo i'r cam nesaf ac arholiadau.
- 'Colledion' yn amlwg - ymddygiadau cymdeithasol, perthnasoedd, hyder, gwytnwch.
- Cynnydd yn nifer y disgyblion sy'n arddangos ymddygiadau heb eu rheoleiddio (e.e. disgyblion yn fwy blin, yn llai goddefgar, heb empathi)
- Mwy o ddisgyblion yn dechrau'r ysgol gydag anghenion cymdeithasol cymhleth - angen gwell cysylltiadau ag iechyd
- Iechyd Corfforol - cynnydd mewn achosion gordewdra, anorecsia ac anhwylderau bwyta, lefelau is o stamina a ffitrwydd a llai o gyfnod canolbwytio
- Cynnydd mewn syniadaeth hunanladdiad gyda mwy o ymdrechion hunanladdiad gyda disgyblion iau a'r grŵp LGBT + Q.
- Mae yna enghreifftiau da o ddefnydd effeithiol o PDG i gefnogi dysgwyr a defnyddio TAF i annog ymgysylltiad teuluol.
- Mae ymgysylltiad dysgu oedolion yn lleihau

Lles Staff:

- Angen cynyddol am hyfforddiant staff e.e. sut i ddelio â strategaethau hunan-niweidio, pryder, syniadaeth hunanladdiad a hunanreoleiddio.
- ~~Mae~~ angen goruchwyliaeth glinigol, cwnsela a / neu hyfforddiant pellach i gefnogi staff
- ~~Cofnogaeth i uwch arweinwyr i fynd i'r afael ag anghenion aelodau staff~~
- ~~Ar hyn o bryd mae staff ysgolion wedi eu gorlethu ac mae angen lleihau eu llwyth gwaith~~

Pupil Wellbeing:

- Pupils far more anxious e.g. about transitioning to next phase and examinations.
- 'Losses' evident - social behaviours, relationships, confidence, resilience.
- An increase in the number of pupils displaying de-regulated behaviours (e.g. pupils more irritable, less tolerant, lacking empathy)
- More pupils starting school with complex social needs – need improved links with health
- Physical Health – increase in obesity, anorexia and eating disorder cases, lower levels of stamina and fitness and less concentration spans.
- Increase in suicide ideation with more suicide attempts with younger pupils and the LGBT+Q group
- There are good examples of effective use of PDG to support learners and use of TAF to encourage family engagement.
- Adult learning engagement is decreasing

Staff Wellbeing:

- Increased need for staff training e.g. how to deal with self-harm, anxiety, suicide ideation and self-regulation strategies.
- Further clinical supervision, counselling and/or coaching needed to support staff
- Support for senior leaders to address the needs of staff members
- School staff are currently overwhelmed and there's a need to reduce their workload

Sut mae'r tim gwella ysgolion yn cefnogi llesiant staff a dysgwyr?

Sefydlir grŵp ffocws strategol lles. Defnyddir arbenigedd ar draws pob adran er mwyn darparu cefnogaeth gyffredinol a phwrpasol

Mae blaenorriaethau wedi'u gosod yn ôl yr hyn rydyn ni'n ei wybod a'r hyn rydyn ni am ei gyflawni

- Cefnogi a datblygu lles emosiynol a meddyliol staff a phob dysgwr
- Cefnogi ysgolion gyda'r cwricwlwm RSE
- Datblygu systemau trosglwyddo effeithiol ar draws pob cyfnod
- Datblygu lechyd Corfforol ein dysgwyr

Trefnir dysgu proffesiynol o ansawdd da ac yn unol â phecyn cefnogaeth y Bartneriaeth

Ymgynghorir ag arweinwyr ysgol ac maent yn cyfrannu at ddatblygiadau allweddol e.e. siarter lles penaethiaid, y grŵp ffocws 'trosglwyddo', dogfen Cymorth a Goruchwyliaeth

Ceir mynediad i grantiau i gynyddu'r gallu i gefnogi disgylion a staff fel ei gilydd (AD i gyfeirio at hyn / ymhelaethu)

Mae Cymorth Allanol yn cael ei rannu ac ar gael e.e. Elusen Cymorth Addysg Cymru, MIND, NAEL, Academi Cymru, Gweithredu dros Blant, Actif Unrhywle

Rhennir dogfennau, adnoddau ac arweiniad gydag ysgolion - ardal lles Porth

↑
↓
Rhannu arfer da

How does the school improvement team support the wellbeing of its staff and learners?

A wellbeing strategic focus group is established. Expertise across all departments are drawn upon in order to provide general and bespoke support

Priorities are set on what we know and what we want to achieve

- Support and develop staff and all learners' emotional and mental wellbeing
- Support schools with the RSE curriculum
- Develop effective transition systems across all phases
- Develop the Physical Health of our learners

Good quality Professional learning is arranged and in line with the Partneriaeth's package of support

School leaders are consulted and contribute to key developments e.g. the HT wellbeing charter, the Transition focus group, Support and Supervision document

Grants are accessed to increase capacity to support pupils and staff alike (AD to refer / elaborate)

External Support is shared and made available e.g. Education Support Wales Charity, MIND, NAEL, The Welsh Academy, Action for Children, Actif Unrhywle

Documents, resources and guidance are shared with schools – wellbeing area of Porth

Sharing of good practice

Trefnir prosiectau a mentrau ychwanegol i gefnogi staff ysgolion a'u dysgwyr

- Prosiect trawsgwricwlaidd 'Y Lanternwyr' - stori o obaith... y bydd y golau bob amser yn dychwelyd, hyd yn oed yn y dyddiau tywyllaf
- Y Rhaglen Llesiant a Llawenydd
- Prosiectau ymgysylltu â theuluoedd (FACE) a phrosiect integreiddio Blynnyddoedd Cynnar
- Prosiect ymchwil trosglwyddo
- Darperir sesiynau cymorth rheolaidd i gefnogi arweinwyr ysgolion e.e. sesiynau galw heibio TTP wythnosol, cefnogaeth ALN Bitesize, sesiynau Cwricwlwm dros Goffi
- Rhaglen Hyrwyddwr Iechyd a Lles
- Cyfleoedd hyfforddi / cymell - hyfforddiant 1:1 neu hyfforddiant mewn sgyrsiau cymell
- Rhwydweithiau cymheiriaid i gyfoedion

12

Additional projects and initiatives are arranged to support school staff and their learners

- The Lightbringers cross curricular project – a story of hope... that the light will always return, even in the darkest of days
- The Health and Happiness Programme
- Family engagement projects (FACE) and the EY integration project
- Transition research project
- Regular support sessions are provided to support school leaders e.g. weekly TTP drop in sessions, ALN Bitesize support, Curriculum over Coffee sessions
- Health and Wellbeing Champion programme
- Coaching opportunities - 1:1 coaching or training in coaching conversations
- Peer to peer networks

Trefnir prosiectau a mentrau ychwanegol i gefnogi staff ysgol a'u dysgwyr (Cynhwysiant):

- Sesiynau hyfforddiant a chymorth gyda staff yr Adran Cynhwysiant – sesiynau byr bob pythefnos.
- Cyfarfodydd Clwstwr Cydlynwyr ADY bob mis – eitem safonol ar yr agenda: canolbwytio ar lesiant staff ysgol
- Gwell cymorth pontio i ysgolion a phlant i'r ysgol, gadael ysgol ac ar draws cyfnodau allweddol a lleoliadau
- Diwygiadau ac addasiadau rhesymol estynedig i brosesau ADY i gefnogi llwyth gwaith ysgolion a gwella ymatebolrwydd gwasanaethau.
- Creu ardal 'Sharepoint' – un pwynt gwybodaeth ar gyfer ADY.
- Creu rhestrau chwarae a recordio hyfforddiant a deunyddiau cymorth er mwyn i ysgolion eu defnyddio ar adeg sy'n gyfleus iddynt.
- Darparu cymorth a deunyddiau helaeth i ysgolion i sicrhau y gellir cyflawni disgwyliadau Trawsnewid ADY

Additional projects and initiatives are arranged to support school staff and their learners (Inclusion):

- Training and support sessions with Inclusion Department staff – fortnightly bitesize sessions.
- Monthly ALNCo Cluster meetings – standard agenda item: focus on school staff wellbeing
- Enhanced transition support for schools and children into school, school exit and across key stages and settings
- Amendments and extended reasonable adjustments to ALN processes to support school workload and improve responsiveness of services.
- Creation of 'Sharepoint' area – single point of information for ALN.
- Creation of playlists and recording of training and support materials for schools to access at a convenient time for them.
- Extensive support and materials provided to schools to ensure ALN Transformation expectations are deliverable

Cefnogi Lles

- GSAaPh –Ymgynghori ag Ysgolion – blaenoriaeth y rhai sydd fwyaf mewn perygl o gael eu gwahardd oherwydd AYEC neu OYyE
- TaPas Lles Emosiynol
- Cynnydd Cymorth Iechyd Emosiynol
- Grwpiau Anogaeth / Egwyddorion
- Hyfforddi a goruchwyllo ELSA
- Goruchwyliaeth Grŵp Ymarferwyr sy'n seiliedig ar Drawma
- Cymorth i ddelio â Digwyddiadau Critigol
- Tîm Iechyd Emosiynol Plant sy'n Derbyn Gofal a Mabwysiadu
- TISSH-B
- Rhwydwaith Dysgu Profesiynol Arweinwyr Bugeiliol ar gyfer Ysgolion Uwchradd

Supporting Wellbeing

- ECPS –School Consultation - priority re those most at risk of exclusion due to BESD or EBSA
- Emotional Wellbeing TaPPaS
- Cynnydd Emotional Health Support
- Nurture Group/Principles
- ELSA Training and Group Supervision
- Trauma Informed Practitioner Group Supervision
- Support for dealing with Critical Incidents
- Emotional Health Team LAC and Adoption
- TISSH-B
- Secondary Pastoral Leads Professional Learning Network

Y Gwasanaeth Seicoleg Addysg a Phlant a'r Tîm Iechyd Emosiynol

Educational and Child Psychology Service and Emotional Health Team

- Gwasanaeth Cwnsela Annibynnol mewn Ysgolion -
Pryder; Teulu; Straen
- Dull Gweithredu Ysgol gyfan mewn perthynas â
Iechyd Meddwl a lles Emosiynol ymyrraeth
therapiwtig Bl.5 ac is
- Cysylltiadau â SpCAMHS – cyflwyno 'Schools In
Reach', Plant sy'n Derbyn Gofal ac ati
- Cysylltiadau ag arweinydd gweithredu Fframwaith
Dull ysgol gyfan at ganllaw fframwaith iechyd meddwl
a lles
- Cysylltiadau â Partneriaeth
- Y gallu i ateb y diffyg galw e.e. Ceisiadau am
oruchwyliaeth Tîm Bugeiliol
- Cyllid cynaliadwy
- Independent School based Counselling Service -
Anxiety; Family; Stress
- Whole School Approach to Emotional and Mental
Wellbeing therapeutic intervention Year 5 and
below
- Links with SpCAMHS – 'Schools In Reach' roll out,
LAC etc.
- Links with WSA to EMWB Framework
Implementation Lead
- Links with Partneriaeth
- Capacity to meet demand shortfall e.g. Requests
for Pastoral Team Supervision
- Sustainable funding

Cefnogaeth Gorfforaethol ar gael

Corporate Support available

Prosiectau Lles Ysgolion:

Hyrwyddwyr Iechyd a Lles

Mae ysgolion yn ethol Hyrwyddwr Staff.

1 fesul ysgol fel arfer, er bod ysgolion mwy o faint yn tueddu i ddewis sawl hyrwyddwr.

70+ Pencampwyr ar hyn o bryd. Mae pob Hyrwyddwr yn rhan o Dîm Microsoft, sy'n gweithredu fel yr offeryn cyfathrebu a ddefnyddiwn ar gyfer y cynllun.

Rhwydwaith Cefnogi Cymheiriaid Penaethiaid

Rhwydwaith cymorth cymheiriaid mewnol a ddatblygwyd i gefnogi lles penaethiaid.

Ar hyn o bryd mae 30+ o benaethiaid yn rhan o'r rhwydwaith. Wedi'i hunan-hwyluso, ond maent i gyd wedi derbyn dogfen hwyluso sy'n amlinellu diben y rhwydwaith a sut i gael gafael ar gymorth lles pellach, os oes angen. Rhoddir y penaethiaid mewn grwpiau cymorth cyfoedion sy'n cwrdd yn wythnosol.

Grŵp Ffocws Lles y Pennaeth

Mae 8 pennaeth wedi gwirfoddoli i fod yn rhan o grŵp ffocws sy'n ystyried Lles penaethiaid Sir Gaerfyrddin ac yn edrych ar y ffordd orau o'u cefnogi. Ers ei sefydlu ym mis Tachwedd 2020, mae wedi helpu datblygu Rhwydwaith Cymorth Cymheiriaid penaethiaid a Siarter penaethiaid a Swyddogion.

Prosiect Cymorth Addysg – '5 Cam at Les Staff'

Prosiect cydweithredol rhwng CCC a Chymorth Addysg.

Bwriad yw cyfuno adnoddau mewnol (CCC) ac allanol (Cymorth Addysg) yn becyn hawdd ei drin i ysgolion gefnogi lles eu staff.

Mae'r '5 Cam' yn cynnwys: Hyrwyddwyr I a LI, Siarter Lles Staff, Archwiliad Lles Staff a Chynllun Gweithedu, Cyfleoedd Hyfforddi, Gofalu am Athrawon (Hwb Lles Cymorth Addysg). NT ac Anthony Priest (Cymorth Addysg) yn creu cyflwyniad i gyflwyno'r 5 cam i'r Ysgolion. Mae'r Adran Addysg am gyflwyno'r cyflwyniad i ysgolion, gan gyflwyno'r '5 Cam at Les Staff' yn nhymor y Gwanwyn.

Siarter y Pennaeth / Swyddogion / Ymrwymiad Staff Ysgolion,

Mae Siarter yn cael ei chynhyrchu ar y cyd rhwng penaethiaid a Swyddogion CCC.

Bydd Elin Forsyth ac Angharad Jones yn arwain ar hyn.

Schools' Wellbeing Projects:

Health and Wellbeing Champions

Schools elect a Staff Champion.

1 per school usually, although larger schools tend to choose multiple champions.

70+ Champions currently. All Champions are part of a Microsoft Team, which acts as the communication tool we use for the scheme.

Headteacher Peer Support Network

Internal peer support network developed to support the wellbeing of HTs.

Currently 30+ HTs are part of the network. Self-facilitated, but they have all received a facilitation document that outlines the purpose of the network and how to access further wellbeing support, if required. HTs are put into peer support groups and meet weekly.

Headteacher's Wellbeing Focus Group

8 HTs have volunteered to be part of a focus group that considers Carmarthenshire HTs' Wellbeing and looks at how to best support them. Since established in November 2020, it has helped to develop the HTs Peer Support Network and the HT and Officer Charter.

Education Support Project – '5 Steps to Staff Wellbeing'

Collaborative project between CCC and Education Support.

Intention is to combine internal (CCC) and external (Education Support) resources into a digestible package for schools to support their staff's wellbeing.

The '5 Steps' include: H&W Champions, Staff Wellbeing Charter, Staff Wellbeing Audit & Action Plan, Training Opportunities, Taking Care of Teachers (Ed Support Wellbeing Hub).

NT and Anthony Priest (Ed Support) creating a presentation to present the 5 steps to School. Education Department want to deliver the presentation to schools, introducing the '5 Steps to Staff Wellbeing' in the Spring term.

Headteacher & Officer Charter /Schools Staff Commitment,

A Charter is being collaboratively produced between HTs and CCC Officers.

Elin Forsyth and Angharad Jones will lead on this.

Cefnogaeth ar gael

Support available

Hyfforddiant

Cadeiryddion Llywodraethwyr – cefnogi'r Pennaeth

3 sesiwn i dros 100 o Lywodraethwyr a Chadeiryddion Llywodraethwyr ysgolion
Gwybodaeth am y cymorth sydd ar gael ar gyfer penaethiaid; cyngor ar sut i gefnogi Lles eu penaethiaid

Rheoli Iechyd Meddwl yn y Gweithle

Mae 64 pennaeth wedi mynychu'r cwrs hwn

Darparwyd gan ACAS

I'w ailadrodd - i gynnig i benaethiaid nad ydynt wedi mynychu

Grwpiau sy'n ymwneud â

Fforwm Arweinwyr Bugeiliol

Arweinir gan Angela Davies (Seicolegydd Addysg Arweiniol).

Disgwylir iddo gael ei lansio ym mis Gorffennaf ond fe'i gohiriwyd tan fis Tachwedd 2021.

Grŵp Ffocws Lles Strategol

Rhan o fodel 'Grŵp Ffocws Strategol' Addysg.

Dan arweiniad Angharad Jones (YCA).

Grŵp Ffocws Lles Penaethiaid

Gweler uchod

Lles Staff Yr Ysgol (anffurfiol)

Dal i fyny'n anffurfiol gydag Aeron Rees ac Angharad Jones i drafod cynnydd a'r wybodaeth
ddiweddaraf am brosiectau a materion ac ati.

Fel afer tua unwaith bob 6 wythnos.

Rhwysterau a Wynebir

Mynediad cyfyngedig i Benaethiaid ac Ysgolion oherwydd argyfwng Covid - nid oes angen
ateb.

Training

Chairs of Governors – supporting the HT

3 sessions to over 100 school Governors and ChoGs

Information about support available for HTs; advice on how to support their HTs' Wellbeing

Managing Mental Health in the Workplace

64 HTs have attended this course

Delivered by ACAS

To be repeated- to offer to HTs who haven't attended

Groups involved in

Pastoral Leads Forum

Lead by Angela Davies (Lead Education Psychologist).

Due to launch in July but postponed until November 2021.

Strategic Wellbeing Focus Group

Part of Education's 'Strategic Focus Group' model.

Led by Angharad Jones (ESA).

Headteachers' Wellbeing Focus Group

See above

School Staff Wellbeing (informal)

Informal catch up with Aeron Rees and Angharad Jones
to discuss progress and update on projects and issues etc.
Usually once every 6 weeks (approx.).

Barriers Faced

Restricted access to Headteachers and Schools due to the Covid crisis- no solution required.

Monitorau Co₂ / Co₂ Monitors

- Canllawiau a dderbyniwyd gan LIC ac wedi'u teilwra ar gyfer ysgolion (ynghlwm)
- Gall croni CO₂ mewn ardal neu ystafell ddangos bod angen gwella awyru
- Mae monitorau'n cael eu derbyn gan Lywodraeth Cymru a'u dosbarthu i bob Ysgol
- Mae canllawiau AR eisoes wedi gofyn i benaethiaid nodi ystafelloedd sydd wedi'u hawyru'n wael
- Darlleniodau digidol trwy system goleuadau traffig â chod lliw:
 - Gwyrdd
 - Ambr (Weithiau)
 - Ambr (Yn gyson)
 - Coch

- Guidance received from WG and tailored for schools (attached)
- Build-up of CO₂ in an area or room it can indicate that ventilation needs improving
- Monitors being received from WG and distributed to all schools
- RA guidance has already asked HTs to identify poorly ventilated rooms
- Digital readings via colour coded traffic light system:
 - Green
 - Amber (Occasionally)
 - Amber (Consistently)
 - Red

Awyriad / Ventilation

- Gall awyru da atal Covid rhag lledaenu
- Darllenadau CO₂ (Goleuadau Traffig):
 - Gwyrdd – Dim gweithredu
 - Ambr Yn Achlysurol – Ystyried camau gweithredu
 - Amber Gyson – Adrodd i'r Gwasanaethau Eiddo i drafod mesurau
- Coch - awyru gwael a dylid rhoi sylw iddo fel rhan o'r asesiad gofod
- Adrodd drwy e-ffurflen lle gellir ystyried asesu
- Good ventilation can prevent spread of Covid
- Co₂ Readings (Traffic Lights):
 - Green – No action
 - Amber Occasionally – Consider actions
 - Amber Consistently – Report to Property Services to discuss measures
- Red - poor ventilation and should be addressed as part of space assessment.
- Report via e-form where assessment can be considered

Diolch | Thank you

Tudalen 20

sirgar.llyw.cymru

carmarthenshire.gov.wales

Y Pwyllgor Craffu Addysg a Phlant

Tachwedd 30ain, 2021

Strategaeth 10 Mlynedd yr Adran Addysg

Y Pwrpas: Mae angen inni adeiladu ar yr arfer sy'n datblygu sydd eisoes yn amlwg o fewn y Gwasanaeth Addysg er mwyn darparu'r un cyfle i bob dysgwyr a chanlyniadau sy'n gyson ragorol. Mae'r strategaeth hon yn nodi gweledigaeth glir a rennir ar gyfer y rôl y mae gwasanaethau addysg yn ei chwarae wrth ddatblygu cymunedau bywiog ac economi ffyniannus yn Sir Gaerfyrddin yn y dyfodol.

Bydd hefyd yn:

- Rhoi trosolwg o **feddwl strategol** dros y 10 mlynedd nesaf.
- Dwyn ynghyd ein **gweledigaeth** gyfunol, ein datganiad cenhadaeth a'n **blaenorriaethau**.
- Rhoi arweiniad cyson yn ystod **cyfnod o newid**.
- Rhoi **cipolwg i'r edefyn** aur o bolisi rhyngwladol, cenedlaethol a chorfforaethol
- Yn grynodeb lefel uchel sy'n cyd-fynd â'n prosesau a'n dogfennau Cynllunio Busnes .

Ystyried y materion canlynol a chyflwyno sylwadau arnynt:

- A yw'r Strategaeth yn bodloni'r nodau fel y nodwyd uchod?
- A yw'r ugain Darn Diben yn berthnasol ac yn adlewyrchu dyheadau'r Cyngor Sir?
- A ellir gwella'r Strategaeth mewn unrhyw ffordd?

Y Rhesymau:

Llunio barn i'w gyflwyno i'r Cabinet i'w hystyried

Angen cyfeirio'r mater at y Cabinet er mwyn gwneud penderfyniad: OES

YR AELOD O'R CABINET SYN GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:- Cyng. Glynog Davies

Y Gyfarwyddiaeth: Addysg a Phlant	Swyddi: Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant	Rhifau ffôn: 01267 246522
Enw Pennaeth y Gwasanaeth: Gareth Morgans Awdur yr Adroddiad: Gareth Morgans	Cyfeiriadau E-bost: EDGMorgans@sirgar.gov.uk	

Education and Children Scrutiny Committee

30th November 2021

Education Department's 10 Year Strategy

Local authorities have many roles and responsibilities in relation to the provision of education services. The powers and duties of a local authority are in some cases general and in other cases quite specific. In regard to Education, Local Authorities operate within a statutory framework that places upon them, amongst others, the following general powers:

- Local authorities must contribute towards the spiritual, moral, mental and physical development of the community by securing that efficient primary and secondary education is available to meet the needs of the people in its area
- Local authorities must secure that their education and training functions are exercised with a view to promoting high standards and promoting the fulfilment of learning potential.
- Local authorities must also secure that sufficient schools for providing primary and secondary education are available for its area.
- Local authorities play a key role in the financing of schools.
- Local authorities have statutory duties to identify, assess and make provision for children's special educational needs.

The primary statutory role of safeguarding the welfare of children in Wales lies with local authorities as defined by Children Act 1989, the Children Act 2004 and Social Services and Well-being (Wales) Act 2014.

Inspections of **Local Government Education Services** are carried out under Section 38 of the Education Act 1997 which provides that Her Majesty's Chief Inspector of Education and Training in Wales (HMCI) 'may, and, if requested to do so by the Secretary of State, shall, arrange for any local authority to be inspected'. Such an inspection '*shall consist of a review of the way in which the authority are performing any function which relates to the provision of education for (a) persons of compulsory school age (whether at school or otherwise) or (b) for persons of any age above or below that age who are registered as pupils at schools maintained by the authority*'.

The starting point for inspection is the local authority's evaluation of its own performance, supported by relevant evidence including a clear strategy. Honest and thorough self-evaluation, alongside diligent risk assessment, enables local authorities to sustain and further develop good services, plan for improvement where necessary and make informed decisions about the efficient use of resources.

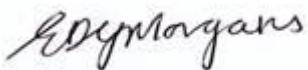
Our new proposed vision is **Making sure every child and young person is valued and valued equally**. This vision is hopefully clear and concise and based on the principles of equality and equity.

DETAILED REPORT ATTACHED ?	YES
----------------------------	-----

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report :

Signed:

Director of Education and Children's Services

Policy, Crime & Disorder and Equalities NONE	Legal YES	Finance YES	ICT NONE	Risk Management Issues YES	Staffing Implications YES	Physical Assets YES
--	---------------------	-----------------------	--------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------

Legal- there is a requirement to adhere to Welsh Government legislation in regard to maintaining standards and safeguarding. In addition, Estyn, Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales, and CSSIW will be inspecting us.

Finance- The strategy is to be delivered within our current resources.

Risk Management Issues- If we do not meet our duties and responsibilities in regard to children and young people, there are risks in regard to the inspection by Estyn and CSSIW.

Staffing Implications- The strategy is to be delivered within our current resources.

Physical Assets- our aspirations in regard to the school footprint will be delivered via our MEP.

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed:

Director of Education and Children's Services

1. Local Member(s)- NA

2. Community / Town Council- NA

3. Relevant Partners

- The Strategy has been drafted as a result of workshops with Senior Managers within the Education and Children's Services Department.
- Headteacher Workshops were held
- A Chairs of Governors workshop was held on the 4th of November.
- It has been shared with our regional service- PARTNERIAETH- in order that it impacts on their Business Plan.

4. Staff Side Representatives and other Organisations- Draft shared with Trade Union representatives in the Employee Forum Meeting on the

CABINET MEMBER PORTFOLIO HOLDER(S) AWARE/CONSULTED YES	Cllr. Glynog Davies is supportive of the Strategy and has developed the introduction included in the document.
--	--

**Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information
List of Background Papers used in the preparation of this report:**

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection
Inspections of Local Government Education Services		<u>What we inspect - Local government education services for inspections from 2021</u>
Education Act 1996		<u>Education Act 1996 (legislation.gov.uk)</u>
Moving Forward Carmarthenshire		<u>Moving Forward in Carmarthenshire: the next 5-years (gov.wales)</u>

Addysg Sir Gâr

2022-2032

Cyfeiriad Gwasanaethau Addysg
Sir Gaerfyrddin i'r dyfodol

sirgar.llyw.cymru/addysg

Cynnwys

Cyflwyniad: Cyng. Glynog Davies	2
Pam mae angen y Strategaeth hon arnom? / Ein Pyramid Strategol	3
Gweledigaeth hyd at 2032 a Gwerthoedd	4
Ein Canlyniadau Dymunol 2022-2032	5
Darnau Diben.....	6
Cysylltiadau a'r Amcanion Llêsi.....	8
Atodiad: Cefndir Polisi	9

Please recycle this publication
Cofiwch ailgylchu'r cyhoeddriad yma

100% recycled

This publication is printed
on 100% recycled paper

Cyflwyniad

Ar ran Cyngor Sir Gâr, rwy'n falch o gyflwyno'r cynllun hwn sy'n amlinellu bwriad Gwasanaethau Addysg Sir Gaerfyrddin.

Er bod llywodraeth leol yn wynebu cyfnod ansicr mae'r Cyngor yn parhau i ddarparu cannoedd o wasanaethau o ddydd i ddydd i drigolion Sir Gaerfyrddin. Oherwydd cynllunio gofalus ac arweinyddiaeth gadarn rwy'n credu'n gryf ein bod mewn sefyllfa ardderchog i ddatblygu ymhellach a sicrhau ffyniant y Sir i'r dyfodol.

Fel Cabinet, rydym wedi nodi nifer o brosiectau a rhaglenni allweddol y byddwn yn ymdrechu i'w cyflawni. Drwy gyflwyno'r prosiectau a'r rhaglenni hyn, credwn y gallwn gyfrannu at sicrhau mai Sir Gaerfyrddin yw'r lle gorau i fyw, gweithio ac ymweld â hi.

Mae ein cynllun uchelgeisiol yn ceisio gwella lles economaidd, amgylcheddol, cymdeithasol a diwylliannol y Sir yn barhaus a, thrwy wneud hyn, byddwn yn sicrhau bod ein trigolion, ein cymunedau, ein sefydliadau a'n busnesau yn cael eu cefnogi a'u galluogi i ddatblygu a ffynnu er budd ein sir. Lle bo'n briodol, ac er budd Sir Gaerfyrddin, byddwn yn gweithio mewn partneriaeth â phartneriaid perthnasol yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol.

Datblygwyd ein strategaeth gorfforaethol yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ac mae'n ymgorffori'r blaenoriaethau allweddol o fewn y cynllun hwn. Edrychaf ymlaen at sylweddoli'r cyfleoedd a ddaw yn sgil hyn.

Mae system addysg gref yn un o gonglfeini cymunedau bywiog a chydlynus ac economi a chymdeithas ffyniannus. Mae ein system addysg wedi bod yn ymateb i'r holl newidiadau sy'n cael eu cyflwyno gan ffocysu ar:

- Broffesiwn addysg a gwasanaethau plant o ansawdd uchel
- Arweinwyr ysbrydoledig yn gweithio ar y cyd i godi safonau
- Ysgolion a gwasanaethau cryf a chynhwysol sydd wedi ymrwymo i ragoriaeth, tegwch a lles, a
- Drefniadau asesu, gwerthuso ac atebolwydd cadarn sy'n cefnogi system hunan wella

Mae dros 27,000 o ddisgyblion wedi cofrestru yn ysgolion Sir Gâr. Mae gan y Cyngor rôl hanfodol i ddarparu gwasanaethau o'r safon uchaf i blant, pobl ifanc, teuluoedd a dysgwyr yn y ffurdd sy'n diwallu eu hanghenion penodol yn y ffordd orau. Byddwn yn gweithio i gyflawni'r pedwar diben fel y bydd ein holl blant a phobl ifanc yn:

Ddysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n barod i ddysgu drwy gydol eu bywydau.

Gyfranwyr mentrus, creadigol sy'n barod i chwarae eu rhan yn llawn mewn bywyd a gwaith.

Ddinasyyddion egwyddorol, gwybodus sy'n barod i fod yn ddinasyyddion Cymru a'r byd.

Unigolion iach, hyderus sy'n barod i fyw bywyd cyflawn fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Rydym am gefnogi ein pobl ifanc i gyflawni eu potensial dysgu a byddwn yn ymdrechu'n barhaus i gynnig safonau uchel o addysg gyfun, yn gynyddol mewn amgylcheddau modern sydd wedi'u harfogi'n llawn ar gyfer dysgu'r 21ain ganrif.

Rydym hefyd am alluogi ein disgyblion i fod yn gwbl ddwyieithog yn y Gymraeg a'r Saesneg. Byddwn yn gweithio i amddiffyn plant a phobl ifanc rhag niwed drwy weithio gyda'r teulu cyfan i fynd i'r afael ag unrhyw broblemau.

Cyn. Glynog Davies

Aelod o'r Cabinet â chyfrifoldeb dros Addysg a Phlant

Pam mae angen y Strategaeth hon arnom?

Mae angen i ni adeiladu ar yr arfer dda sydd eisoes yn bodoli er mwyn darparu'r un cyfle i bob dysgwr a chanlyniadau rhagorol cyson.

Mae'r strategaeth hon yn nodi gweledigaeth glir ar gyfer y rôl y mae gwasanaethau addysg a phlant yn ei chwarae wrth ddatblygu cymunedau bywiog ac economi ffyniannus yn Sir Gaerfyrddin yn y dyfodol.

Bydd hefyd yn:

Rhoi trosolwg o'n **meddwl strategol** dros y 10 mlynedd nesaf.

Dwyn ynghyd ein **gweledigaeth** ar y cyd, datganiadau cenhadaeth a **blaenorriaethau**.

Rhoi arweiniad cyson yn ystod **cyfnod o newid**.

Rhoi **cipolwg** ar yr edau euraidd o bolisi rhyngwladol, cenedlaethol a chorfforaethol.

Yn gweithredu fel **crynodeb lefel uchel** sy'n cyd-destunoli ein prosesau a'n dogfennaeth Cynllunio Busnes.

Caiff y strategaeth lefel uchel hon ei gweithredu drwy ein cynlluniau adrannol ac is-adrannol a bydd hefyd yn amlwg yng Nghynlluniau Datblygu Ysgolion.

Ein Pyramid Gwrthdroëdig Strategol

EIN DYSGWYR

EIN CANLYNIADAU DYMUNOL

EIN GWERTHOEDD

EIN PWRPAS MOESOL

EIN
GWELEDIGAETH

Tudalen 29

Gweledigaeth ar gyfer 2032

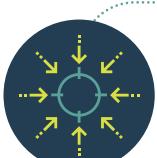
Byddwn yn gweithio i gefnogi holl ddysgwyr Sir Gaerfyrddin. Byddwn yn sicrhau bod ein plant a'n pobl ifanc yn hapus, yn ddiogel, yn ffynnu ac yn cyflawni eu potensial personol, cymdeithasol a dysgu. Byddwn yn ymdrechu i fod y gorau y gallwn fod a chael ein parchu'n lleol, tra'n ennill cydnabyddiaeth genedlaethol a rhyngwladol.

Ein Pwrpas Moesol Cyfunol

Sicrhau bod pob plentyn a pherson ifanc yn cael ei werthfawrogi a'i werthfawrogi'n gyfartal.

Ein Gwerthoedd

Mae ein gwerthoedd yn ategu ac yn arwain ein ffordd o weithio, ein ffordd o wella a'n ffordd o wneud penderfyniadau yn ein cymuned.

Gweithio fel un tîm

Rydym yn cydnabod y gallwn wneud y defnydd gorau o'n hadnoddau ar gyfer ein cymunedau drwy gydweithio a chreu cysylltiadau adeiladol.

Canolbwyntio ar ein dysgwyr

Rydym yn gweithio i wella bywydau pobl yn ein cymunedau a dyma ein pwyslais a'n prif ddiben.

Gwrando er mwyn gwella

Byddwn yn ymgysylltu â'n cymunedau, ein partneriaid a'n holl randdeiliaid ac yn gwrando arnynt i lywio ein cynlluniau gwella.

Anelu at ragoriaeth

Byddwn yn wyliadwrus ac yn sicrhau ein bod yn cyflawni hyd eithaf ein gallu a'n bod bob amser yn chwilio am ffordd o wella'r hyn a wnawn.

Gweithredu ag uniondeb

Byddwn yn meddwl am yr hyn sy'n iawn i'w wneud wrth ystyried y dewisiadau mewn sefyllfa waith.

Cymryd cyfrifoldeb personol

Byddwn ni i gyd yn ystyried sut yr ydym yn cefnogi'r gwerthoedd hyn a'u rhoi ar waith er mwyn iddynt ategu ac arwain ein ffordd o weithio.

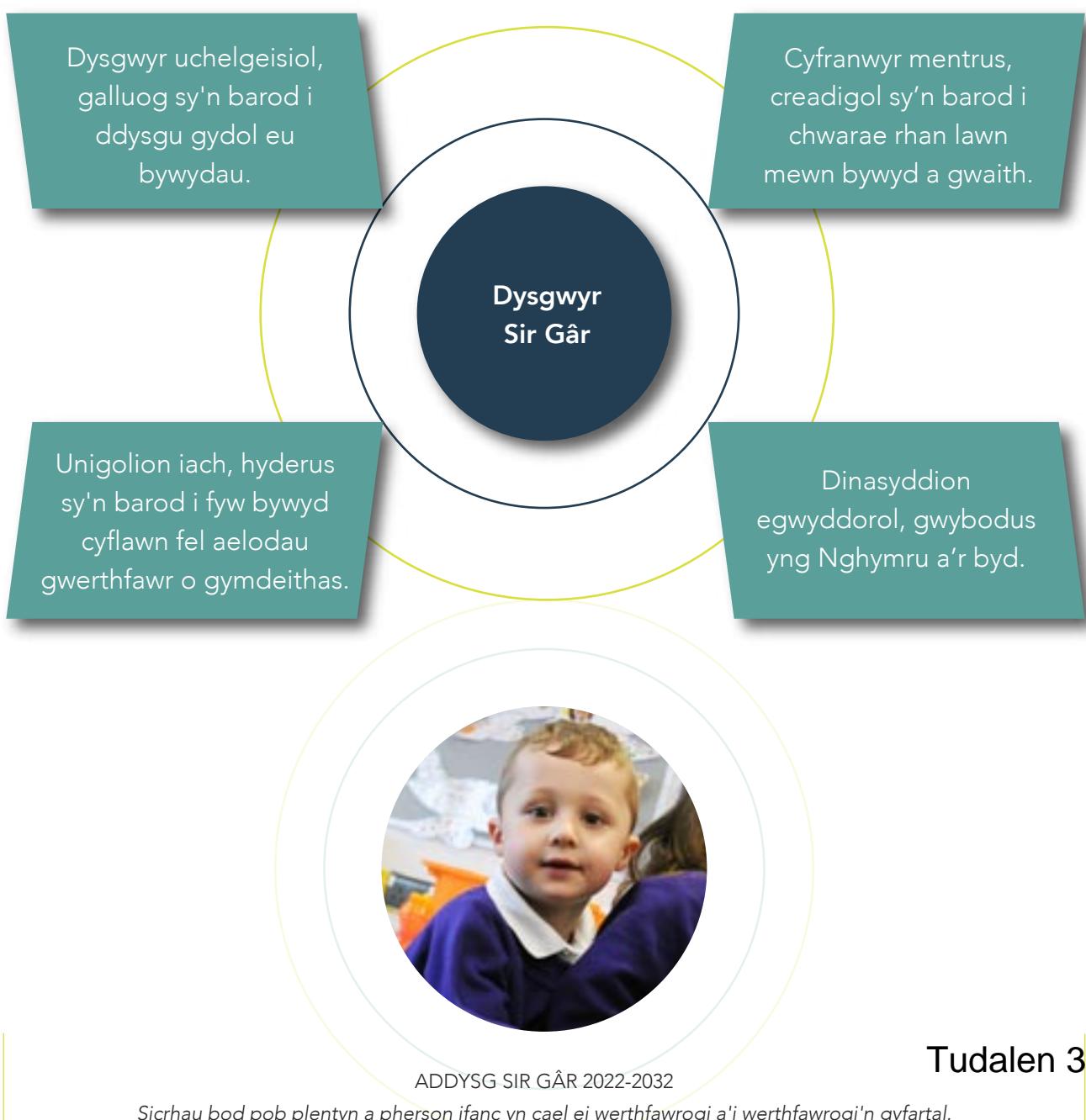
Tudalen 30

Ein Canlyniadau Dymunol 2022-2032

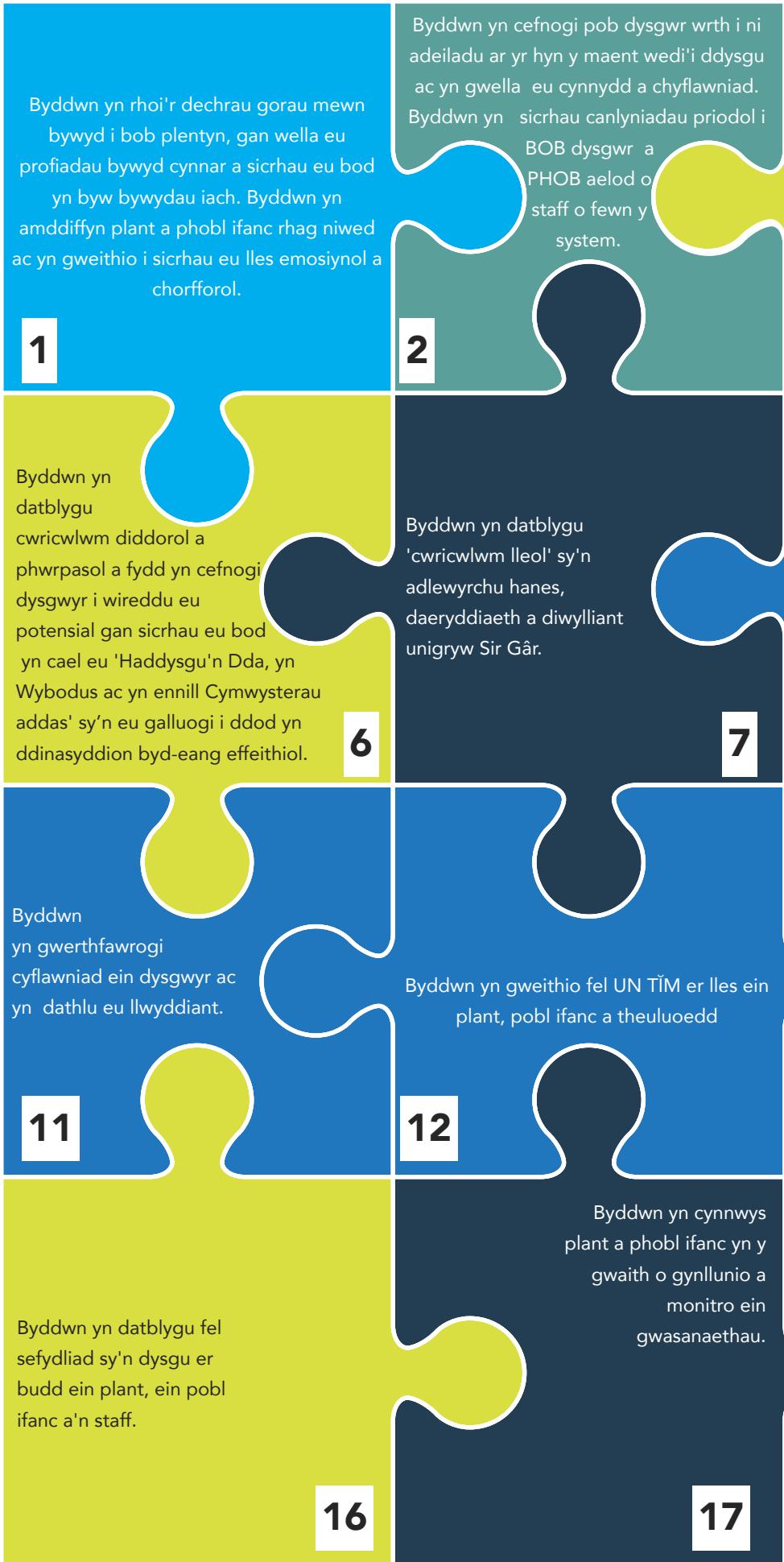
Yn Sir Gaerfyrddin ymdrechwn i ddarparu'r profiad addysg gorau posibl i'n dysgwyr. Ymdrechwn i ddatblygu'r plentyn/person ifanc cyfan gan roi'r sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen arnynt ar gyfer y cam nesaf yn eu llwybr dysgu neu yrfa.

Yr ydym yn ceisio cyflawni hyn ar adeg pan fo mwy o alwadau ar ein hadnoddau a mwy o bwyslais ar wella canlyniadau a chyrhaeddiad. Yn y pen draw, rydym am sicrhau bod ein dysgwyr yn cael eu haddysgu'n dda, yn wylodus ac yn gymwys.

Fel Adran, mae gennym flaenorriaethau clir sy'n canolbwytio ar bedair thema allweddol, wedi'u clymu i Addysg yng Nghymru: Ein Cenhadaeth Genedlaethol. Byddwn yn cyflawni ein canlyniadau dymunol drwy wireddu ein Darnau Diben a delfrydau Cwricwlwm newydd Cymru.

DARNAU BEN

Cyswllt â'r Amcanion Llesiant

Bydd ein Blaenoraiethau Strategol yn helpu i fynd i'r afael ag **Amcanion Llesiant Cyngor Sir Caerfyrddin** a ymgorfforir yn Strategaeth Gorfforaethol 2018-2023 sef:

AmLI

1

Dechrau gorau mewn bywyd

Helpu i roi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn a gwella ei brofiadau yn gynnar mewn bywyd

AmLI

2

Helpu plant i ddilyn ffordd iach o fyw

Bydd ffordd iach o fyw yn helpu plant l gyflawni eu potensial a chwrdd â dyheadau addysgol.

AmLI

3

Cefnogi a gwella cynnydd a chyflawniad i bawb

Cefnogi a gwella cynnydd, cyflawniad a chanlyniadau l bob dysgwr.

AmLI

4

Trechu tlodi

Trechu tlodi drwy wneud popeth o fewn ein gallu i'w atal, gan helpu pobl i gael gwaith a gwella bywydau'r rheiny sy'n byw mewn tlodi

AmLI

10

Amgylchedd

Ymagwedd ledled y Cyngor tuag at gefnogi Heneiddio'n Dda yn Sir Gaerfyrddin.

AmLI

12

Hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru

Hyrwyddo'r bywiogrwydd yr iaith Gymraeg ynghyd â chyfoeth diwylliant a hanes Cymru yn Sir Gaerfyrddin.

Atodiad 1: Cefndir Polisi

- a) **Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plenty'n** yw'r datganiad mwyaf cyflawn o hawliau plant a gynhyrchwyd erioed. Er bod angen edrych ar bob erthygl gyda'i gilydd oherwydd eu rhyngddibyniaeth a'u gwerth cyfartal, mae erthyglau 3, 12, 13, 14, 19 28, 29 a 31 yn arbennig o berthnasol yn y cyd-destun presennol hwn.
- b) Casgliad o 17 o nodau byd-eang a osodwyd gan y Cenhedloedd Unedig yn 2015 yw'r **Nodau Datblygu Cynaliadwy**. Mae Nod 4, 'sicrhau addysg gynhwysol ac o safon i bawb a hyrwyddo dysgu gydol oes' wedi'i ymddiried i UNESCO, fel asiantaeth arbenigol y Cenhedloedd Unedig ar gyfer addysg. Mae UNESCO yn arwain ac yn cydlynu agenda Addysg 2030. Mae'r Fframwaith Addysg 2030 yn darparu canllawiau ar gyfer gweithredu'r nod a'r ymrwymiadau uchelgeisiol hyn. Bwriad y cyhoeddiad 'Canllaw ar gyfer sicrhau cynhwysiant a thegwch mewn addysg 2017' yw cefnogi llunwyr polisi addysg i wreiddio cynhwysiant a thegwch mewn polisi addysgol. Mae'r canllaw yn helpu i: adolygu pa mor dda y mae cydraddoldeb a chynhwysiant yn bodoli ar hyn o bryd mewn polisiau cyfredol ac yn gymorth i helpu i nodi pa gamau sydd eu hangen i wella a datblygu polisiau. Mae'r canllaw hwn yn llywio syniadaeth yn y maes hwn o bolisi sy'n esblygu.
- c) **Strategaeth Gorfforaethol y Cyngor, 2018-2023: symud ymlaen yn Sir Gaerfyrddin:** mae'r strategaeth hon yn nodi'r cyfeiriad ar gyfer yr awdurdod lleol dros y pum mlynedd nesaf, gan ymgorffori ein hamcanion gwella a llesiant fel y'u diffinnir gan ddeddfwriaeth. Mae hefyd yn cynnwys prosiectau a rhaglenni allweddol y Bwrdd Gweithredol am y pum mlynedd nesaf, sef set o bron i gant o brosiectau blaenoriaeth a gyhoeddwyd gan yr arweinydd y Cyng. Emlyn Dole yn ei gynllun 'Symud ymlaen yn Sir Gaerfyrddin'. Mae'r strategaeth yn amlinellu gweledigaeth y Cyngor ar gyfer y dyfodol mewn 15 amcan newydd o dan bedair thema allweddol- i gefnogi preswylwyr i ddechrau'n dda, i fyw'n dda ac i heneiddio'n dda mewn amgylchedd iach, diogel a llewyrchus.
- d) Mae **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r dyfodol (2015)** wedi cael ei chroesawu gan Awdurdod Lleol Sir Gaerfyrddin fel dogfen strategol drosfwaol bwysig, wrth gyflawni ei dyletswyddau lles. Mae amcanion lles Cyngor Sir Caerfyrddin yn mapio ein cynnydd tuag at bob un o'r 7 nod lles. Yn adrannol, rydym yn cyfrannu at nifer o'r amcanion lles ac yn cymryd yr awenau mewn nifer, e.e. fel y disgrifir yn y gydran 'dechrau'n dda' o strategaeth gorfforaethol newydd Cyngor Sir Gâr 2018-2023, (Mehefin 2018). Er enghraifft, mae'r Adran Addysg a Phlant yn arwain ar Amcan Lles 4: lleihau nifer yr oedolion ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant.

- e) **Addysg yng Nghymru: cenhadaeth ein cenedl (cynllun gweithredu 2017-21):** dyma gynllun Llywodraeth Cymru ar gyfer sicrhau bod gan bob person ifanc yng Nghymru gyfle cyfartal i gyrraedd y safonau uchaf drwy'r cwricwlwm trawsnewidiol newydd sy'n cael ei ddatblygu'n genedlaethol ar hyn o bryd. Cynigir pedwar amcan galluogi allweddol i greu cwricwlwm trawsnewidiol. Mae'r galluogwyr hyn yn cael eu trwytho yn ein gwaith adrannol.
- f) Mae **Adroddiad dyfodol llwyddiannus yr Athro Graham Donaldson (2015)** yn darparu'r bensaerniaeth ar gyfer y cwricwlwm newydd i Gymru. Mae gwireddu'r fenter hon yn rhan annatod o'r daith ddiwygio y mae Cymru wedi dechrau arni a chyfeirir ati'n gryf yn y genhadaeth genedlaethol ac yng ngwaith yr adran.
- g) Mae **Cymraeg 2050** yn anelu at sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Sir Gaerfyddin i 2020 yn gosod y sylfeini lleol ar gyfer y ddelfryd hon. Yng nghyd-destun tegwch, mae'r CSyGMA yn dadlau y dylai pob dysgwr ym mhob lleoliad dysgu, gael budd o'r cyfle i ddod yn rhugl ac yn gyfartal ddwyieithog. Ystyrir bod hyn yn gynhwysol i bob dysgwr yn y modd yr ydym yn anelu y gall pawb fanteisio o fod yn ddwyieithrwydd hyderus.
- h) Diben **Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Sir Gaerfyddin** yw manylu ar sut rydym yn anelu at gyflawni canlyniadau a thargedau Llywodraeth Cymru fel y'u hamlinellir yn eu Strategaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg (SACC). Mae'r SACC yn nodi gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer system addysg a hyfforddiant sy'n ymateb mewn ffordd wedi'i chynllunio i'r galw cynyddol am addysg cyfrwng Cymraeg. Y nod yw hwyluso cynnydd yn nifer y bobl o bob oedran sy'n gallu defnyddio'r Gymraeg gyda'u teuluoedd, yn eu cymunedau ac yn y gweithle. Mae CSyGMA Sir Gaerfyddin yn gyfrwng allweddol ar gyfer creu gwell system gynllunio ar gyfer addysg cyfrwng Cymraeg.
- i) Daeth y **Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant** i rym ar 6ed o Ebrill 2016. Mae'r Ddeddf yn darparu'r fframwaith cyfreithiol ar gyfer gwella llesiant pobl y mae angen gofal a chymorth arnynt, a gofalwyr y mae angen cymorth arnynt, ac ar gyfer trawsnewid gwasanaethau cymdeithasol yng Nghymru.
Egwyddorion sylfaenol y Ddeddf yw:
- **Llais a rheolaeth:** rhoi'r unigolyn a'i anghenion, wrth wraidd ei ofal, a rhoi llais iddo, a rheolaeth dros gyrraedd y canlyniadau sy'n ei helpu i gyflawni llesiant.
 - **Atal ac ymyrryd yn gynnar:** cynyddu gwasanaethau ataliol yn y gymuned er mwyn lleihau'r angen critigol cynyddol.
 - **Lles:** cefnogi pobl i gyflawni eu lles eu hunain a mesur llwyddiant gofal a chymorth.
 - **Cyd-gynhyrchu:** annog unigolion i gymryd mwy o ran yn y gwaith o gynllunio a darparu gwasanaethau.

30.11.21

Y Pwrpas: Trefniant Sesiynau Ymgysylltu â'r Ysgol yn y Dyfodol

Ystyried y materion canlynol a chyflwyno sylwadau arnynt:

- Trefniadau ar gyfer ymgysylltu ag ysgolion yn ystod y cyfyngiadau presennol
- Ystyriaethau ychwanegol ynghyllch sesiynau ymgysylltu ag ysgolion – amseriadau, themâu a fformatau sesiwn

Y Rhesymau:

- Mae'r cyfyngiadau presennol yn golygu nad yw ymweliadau craffu ag ysgolion yn bosibl. Felly, mae'r Gwasanaethau Addysg wedi darparu strwythur newydd i ganiatáu craffu i sicrhau bod gwerthuso a gwella yn gweithio'n effeithiol.
- Bydd y sesiynau'n helpu i graffu i oruchwyllo ansawdd y ddarpariaeth gan yr awdurdod lleol ac, wrth wneud hynny, i gyflawni eu swyddogaethau atebolrwydd democrataidd. Bydd hefyd yn rhoi cipolwg ar sut mae ysgolion yn paratoi ar gyfer newidiadau sylweddol mewn meysydd fel cwricwlwm newydd ac ADY.
- Mae angen i aelodau'r pwyllgor craffu ystyried fformat a dulliau'r sesiynau ymgysylltu. A yw'r sesiynau'n canolbwytio ar y themâu cywir sy'n effeithio ar ysgolion ar hyn o bryd?

Angen cyfeirio'r mater at y Cabinet / Cyngor er mwyn gwneud penderfyniad: NAC OES

YR AELOD O'R CABINET SY'N GYFRIFOL AM Y PORTFFOLIO:- Y Cynghorydd Glynog Davies

<p>Y Gyfarwyddiaeth: Enw Pennaeth y Gwasanaeth: Aneirin Thomas Awdur yr Adroddiad: Aneirin Thomas</p>	<p>Swyddi: Pennaeth Gwasanaethau Addysg & Chyhwysiad</p>	<p>Rhifau ffôn: Cyfeiriadau E-bost: arthomas@sirgar.gov.uk</p>
--	---	---

Executive Summary

Education & Children Scrutiny Committee

30th November 2021

Future Arrangements for School Engagement Sessions

Scrutiny School Engagement Sessions

Scrutiny should enhance both improvement, accountability, and transparency within the local authority. The Education Scrutiny Committee should focus on ensuring that schools are well supported to deliver high quality education to all pupils.

School engagement sessions should be used effectively as part of scrutiny's wider processes to:

1. hold Cabinet members to account for the quality and impact of the Council's services to support schools;
2. scrutinise the work of the Council with regard to the services provided to support schools, rather than using their accountability arrangements to hold schools to account;
3. scrutinise how effectively the local authority works with the regional consortium, understanding that accountability for regional consortia is through their Joint Committee or Company Board (see below);
4. monitor and scrutinise the use of statutory powers to support and improve schools causing concern, in particular secondary schools.
5. consider the impact of decisions to reorganise schools on the improvement of schools.

Direct and first-hand engagement with schools will provide valuable opportunities for members of scrutiny to better understand the impact that the local authority's support has on provision across our school system.

The engagement sessions can take the form of physical meetings to schools, use of digital technology or requesting schools to attend meetings in the council chamber.

Key themes for academic year September 2021.

January 2022	Theme Recovery from covid Wellbeing of staff	Approach Remotely
Spring 2022	Preparedness for ALN transformation	Currently remotely
Summer 2022	Preparedness for Curriculum WESP	Currently remotely
Autumn 2022	MEP – buildings	School Visits

DETAILED REPORT ATTACHED?	YES
----------------------------------	------------

IMPLICATIONS

I confirm that other than those implications which have been agreed with the appropriate Directors / Heads of Service and are referred to in detail below, there are no other implications associated with this report:

Signed: Aneirin Thomas

Head of Education and Inclusion Services

Policy, Crime & Disorder and Equalities	Legal	Finance	ICT	Risk Management Issues	Staffing Implications	Physical Assets
NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE	NONE

CONSULTATIONS

I confirm that the appropriate consultations have taken in place and the outcomes are as detailed below

Signed: Aneirin Thomas

Head of Education and Inclusion Services

1. Local Member(s)- N/A
2. Community / Town Council- N/A
3. Relevant Partners - N/A
4. Staff Side Representatives and other Organisations - N/A

CABINET MEMBER PORTFOLIO HOLDER(S) AWARE/CONSULTED	N/A
--	-----

Section 100D Local Government Act, 1972 – Access to Information
List of Background Papers used in the preparation of this report:

THERE ARE NONE

Title of Document	File Ref No.	Locations that the papers are available for public inspection

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

School Engagement Sessions

Addysg a Phlant

2021

carmarthenshire.gov.wales

School Engagement Sessions (previously scrutiny school visits)

Scrutiny and School Improvement

The overarching purpose of school improvement is to help schools give learners the best possible learning experiences and outcomes.

Within the context of the new curriculum, this guidance aims to clarify the role of the school engagement sessions in fostering sustainable school improvement through a clear framework for evaluation, improvement and accountability.

In our approach, there is a clear distinction between **evaluation and improvement activities** and **accountability**. The majority of the energy and focus in the Carmarthenshire schools system should be on delivering school improvement, guided by effective self-evaluation, improvement planning and support in all schools. As part of evaluation and improvement, practitioners and school leaders should have the support and confidence to learn and improve their practice continually. This will enable them to thrive in a supportive and collaborative environment that will raise standards and ensure every young person can fulfil their potential.

Fundamental to the new arrangements is robust and continuous **self-evaluation** by schools. Effective self-evaluation will be complemented by professional dialogue between schools and the local authority, to agree on schools' **improvement priorities and support**. Informed by this, all schools will have a single, School Development Plan they are working towards.

Scrutiny and Accountability

The **accountability system**, in contrast, is the safety net to ensure that evaluation and improvement is functioning effectively. It should not drive school improvement activity, although it should ensure that problems are identified and addressed.

Therefore, alongside the improvement and support roles played by the local authority, the system requires effective democratic accountability and governance arrangements.

Accountability is for governance purposes. Information available and used for this purpose will help scrutiny to oversee the quality of delivery by the local authority and, in doing so, to fulfil their democratic accountability functions.

Democratic accountability in the local authority is critical to strengthening the middle tier's role in supporting schools and to monitor, challenge and improve the work it does as part of this role.

Scrutiny School Engagement Sessions

Scrutiny should enhance both improvement, accountability, and transparency within the local authority. The Education Scrutiny Committee should focus on ensuring that schools are well supported to deliver high quality education to all pupils.

School engagement sessions should be used effectively as part of scrutiny's wider processes to:

1. hold Cabinet members to account for the quality and impact of the Council's services to support schools;
2. scrutinise the work of the Council with regard to the services provided to support schools, rather than using their accountability arrangements to hold schools to account;
3. scrutinise how effectively the local authority works with the regional consortium, understanding that accountability for regional consortia is through their Joint Committee or Company Board (see below);
4. monitor and scrutinise the use of statutory powers to support and improve schools causing concern, in particular secondary schools.
5. consider the impact of decisions to reorganise schools on the improvement of schools.

Direct and first-hand engagement with schools will provide valuable opportunities for members of scrutiny to better understand the impact that the local authority's support has on provision across our school system.

The **engagement sessions** can take the form of physical meetings to schools, use of digital technology or requesting schools to attend meetings in the council chamber.

Key themes for academic year September 2021/22

	Theme	Approach
January	Recovery from covid Wellbeing of staff	Remotely
Spring	Preparedness for ALN transformation	Currently remotely
Summer	Preparedness for Curriculum WESP	Currently remotely
Autumn 2022	MEP – buildings	School Visits

Estyn

Estyn's inspections of local authorities will be regular. The focus should be on the quality and impact of governance and accountability arrangements with regard to schools and the effectiveness of local authority to support schools and learners. This will include evaluating the effectiveness of democratic accountability arrangements in supporting schools.

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

EDUCATION & CHILDREN SCRUTINY COMMITTEE – 30TH NOVEMBER 2021

FORTHCOMING ITEMS FOR THE NEXT MEETING TO BE HELD ON 23RD DECEMBER 2021

Agenda Item	Background	Reason for report
Tackling NEETs and Funding Challenges	<ul style="list-style-type: none"> • Counteracting NEETs is a WBO objective and an active consideration for school curriculum design, in support of pathways into FE/HE and the world of work • Two Youth Support Service Initiatives will be referenced with proposals for continuation of service following end of European Funding • Future funding/review- there is no certainty currently regarding the Government's response to ongoing funding of work to replace the gap left by European Social Fund. • Changes in funding arrangements (Families First and Housing Support Grant) will be referenced. • Work being led by Housing and Children's Services in relation to 16-25 Housing which may well influence NEET delivery post April 2022. 	Information alluding to the elements linked to NEET tracking and funding summarised within the 'background' section will be set out in further detail at the request of the Scrutiny and Children Committee for consideration and comment.

Items circulated to the Committee under separate cover since the last meeting

- Revenue and Capital Budget Monitoring Report 2021/22 (as at 30th June 2021)
- 2021/22 Quarter 1 Performance Report (1st April to 30th June 2021)

Items attached for information

1. The latest version of the Education & Children Scrutiny Committee Forward Work Programme 2021/22
2. The latest version of the Cabinet's Forward Work Programme 2021/22

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Education & Children Scrutiny Committee – Forward Work Programme 2021/22

25th May 2021 moved to 11th June 2021	8th July 2021	6th October, 2021 cancelled	30th November 2021	23rd December 2021	27th January 2022	16th March 2022	21st April 2022
Children's Services (increased referral rates)	Attendance - Education Recovery Plan (catch up)	Wellbeing and Mental health + COVID19	Arrangements for School Engagement Sessions (and scrutiny liaison with schools)	Budget Consultation	"Covid Catch Up" report (including Scrutiny Liaison with Schools)	New Regional Collaboration Model	TIC Programme Update
Youth Support Services	Welsh in Education Strategic Plan	Tackling NEETs and funding challenges	MEP	Effectiveness of new ERW Model	Team Around the Family	Demand on Children's Services	Elective Home Education
ALN Transformation Action Plan	Children's Services (increased referral rates)		Education Dept 10 Year Strategy	Tackling NEETs and funding challenges	Budget Consultation		
School Engagement Sessions (Previously Scrutiny School Visits)			Mental health and wellbeing / Covid19 – staff and pupils (to include update on CO2 monitoring and ventilation in schools)				

The following “for information/update” reports are circulated to the Committee via e-mail throughout the year:-

- Budget Monitoring
- Annual Performance Report (Half Yearly)

Additional reports requested by the Committee:-

Increasing costs of building materials and impact on MEP (circulated electronically)

Workshops to be arranged during the year:-

- Vocational Courses (possibly in conjunction with Social Care & Health Scrutiny Committee?)

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

CABINET FORWARD WORK PROGRAMME 2021/22

as at 23/09/2021 (for the period September 2021 to September 2022)

Introduction

This plan is published to encourage and enable greater understanding between the Cabinet, all Councillors, the public and other stakeholders. It assists the Scrutiny Committees in planning their contribution to policy development and holding the Cabinet to account.

The plan gives the public and stakeholders a chance to see the forthcoming major decisions to be made by the Cabinet over the next 12 months. It is reviewed and published quarterly to take account of changes and additional key decisions.

WORKING DRAFT

CABINET FORWARD WORK PROGRAMME 2021/22
as at 23/09/2021 (for the period September 2021 to September 2022)

CHIEF EXECUTIVE

Subject area and brief description of nature of report	Responsible Officer	Cabinet Portfolio	Scrutiny Committee to be consulted	Date of expected decision by Cabinet
ECONOMIC RECOVERY PLANS (TOWN CENTRES)	Jason Jones, Head of Regeneration	Resources	Community	25.10.21
CITY DEAL – PROCUREMENT UPDATE	Wendy Walters, Chief Executive	Leader	Community	31.01.22
EQUALITY AND DIVERSITY TASK & FINISH GROUP	Wendy Walters, Executive	Communities & Rural Affairs		8.11.22
WELSH GOVERNMENT CONSULTATION DOCUMENTS	Wendy Walters Executive	Deputy Leader	If applicable	As and when required
REVIEW OF COMMUNITY COUNCIL BOUNDARIES & ELECTORAL ARRANGEMENTS	Wendy Walters, Chief Executive	Resources		As and when required
REVIEW OF THE CONSTITUTION (LEGISLATION CHANGES) - CRWG	Linda Rees Jones Head of Administration & Law	N/A CRWG - FEB	N/A	As And When Required
CITY DEAL UPDATE (INCLUDING PENTRE AWEL)	Wendy Walters Chief Executive	Leader		As & When Required

CABINET FORWARD WORK PROGRAMME 2021/22
as at 23/09/2021 (for the period September 2021 to September 2022)

COMMUNITY SERVICES

Subject area and brief description of nature of report	Responsible Officer	Executive Portfolio	Scrutiny Committee to be consulted	Date of expected decision by Cabinet
DIRECTOR OF SOCIAL SERVICES ANNUAL REPORT 2021/22	Jake Morgan – Director of Communities/Silvana Sauro	Social Care & Health	07/07/21 & 08/07/21	13/09/2021
DOG BREEDERS LICENCE UPDATE (Change of Policy / Legislation – awaiting WG confirmation)	Jonathan Morgan – Head of Homes and Safer Communities/ Roger Edmunds	Public Protection		TBC
PROVIDING ADDITIONAL PITCHES FOR GYPSIES AND TRAVELLERS IN THE LLANELLI AREA	Jonathan Morgan – Head of Homes and Safer Communities/Rachel Davies	Housing	TBC	18/10/2021
HRA BUDGET SERVICES CHARGES AND RENT SETTING 2022/23	Jonathan Morgan – Head of Homes and Safer Communities/Rachel Davies	Housing		January 22
CHS+ DELIVERING WHAT MATTERS BUSINESS PLAN	Jonathan Morgan – Head of Homes and Safer Communities/ Rachel Davies/ Gareth Williams	Housing	February 2022	February 2022 (Budget)

WORKING DRAFT

CABINET FORWARD WORK PROGRAMME 2021/22
as at 23/09/2021 (for the period September 2021 to September 2022)

CORPORATE SERVICES

Subject area and brief description of nature of report	Responsible Officer	Executive Portfolio	Scrutiny Committee to be consulted	Date of expected decision by Cabinet
BI-MONTHLY REVENUE AND CAPITAL BUDGET MONITORING REPORTS	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	N/A	SEPT NOV JAN MARCH
QUARTERLY TREASURY MANAGEMENT AND PRUDENTIAL INDICATOR REPORT	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	N/A	SEPT/OCT JAN APR
ANNUAL TREASURY MANAGEMENT & PRUDENTIAL INDICATOR REPORT	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	N/A	JULY
BUDGET OUTLOOK	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	N/A	JULY
5 YEAR CAPITAL PROGRAMME	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	ALL JAN/ FEB	JAN
COUNCIL TAX BASE	Chris Moore / Helen Pugh	Resources	N/A	DEC
Council Tax Reduction Scheme	Chris Moore / Helen Pugh	Resources	N/A	FEB
BUDGET STRATEGY (Revenue and Capital)	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	ALL JAN/ FEB	JAN
HIGH STREET RATE RELIEF	Chris Moore Director of Corporate Services /Helen Pugh	Resources	N/A	March
CORPORATE RISK REGISTER	Chris Moore Director of Corporate Services / Helen Pugh	Resources	– Audit Committee March & SEPT	
TREASURY MANAGEMENT POLICY AND STRATEGY	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	N/A	FEBRUARY – BUDGET MEETING
FINAL BUDGET Revenue & Capital	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	N/A	FEBRUARY – BUDGET MEETING
HOUSING REVENUE ACCOUNT BUDGET AND RENT SETTING REPORT	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	HOUSING	FEBRUARY BUDGET MEETING
BUDGET STRATEGY	Chris Moore Director of Corporate Services	Resources	N/A	NOV

CABINET FORWARD WORK PROGRAMME 2021/22
as at 23/09/2021 (for the period September 2021 to September 2022)

WORKING DRAFT

CABINET FORWARD WORK PROGRAMME 2021/22
as at 23/09/2021 (for the period September 2021 to September 2022)

EDUCATION & CHILDREN'S SERVICES

Subject area and brief description of nature of report	Responsible Officer	Executive Portfolio	Scrutiny Committee to be consulted	Date of expected decision by Cabinet
MODERNISING EDUCATION PROGRAMME – MUTUAL INVESTMENT MODEL -DEED OF ADHERENCE	Simon Davies – Head of Access to Education	Education & Children		27/09/2021

WORKING DRAFT

CABINET FORWARD WORK PROGRAMME 2021/22
as at 23/09/2021 (for the period September 2021 to September 2022)

ENVIRONMENT

Subject area and brief description of nature of report	Responsible Officer	Executive Portfolio	Scrutiny Committee to be consulted	Date of expected decision by Cabinet
HIGHWAYS MAINTENANCE MANUAL	Steve Pilliner - Head of Transportation & Highways/ Chris Nelson/ Richard Waters	Environment	EPP 4/10/21	25/10/21
LEQ	Ainsley Williams	Environment	EPP 4/10/21	25/10/21
FUTURE WASTE STRATEGY	Ainsley Williams / Dan John	Environment	4/10/21	25/10/21
EQUESTRIAN STRATEGY	Steve Pilliner - Head of Transportation & Highways /Caroline Ferguson	Environment	EPP 12/11/21	22/11/21
ELECTRIC VEHICLE STRATEGY	Steve Pilliner / Simon Charles	Environment	EPP 12/11/21	6/12/21
PUBLIC CONVENIENCES	Ainsley Williams. Head of Waste & Environmental Services Rhys Davies	Environment	EPP 16/12/21	January 22

Mae'r dudalen hon yn wag yn fwriadol

Pecyn Dogfennau Eitem Rhif 8
PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG A PHLANT

Dydd Iau, 8 Gorffennaf 2021

YN BRESENNOL: Y Cyngorydd D. Price (Cadeirydd)

Y Cynghorwyr:

S.M. Allen, L.R. Bowen, K.V. Broom, J.M. Charles (yn lle D.T. Williams), R. James (yn lle B. Thomas), J.P. Jenkins, B.W. Jones, D. Jones, G.R. Jones, M.J.A. Lewis, E.M.J.G. Schiavone, E.G. Thomas a M. Stephens

Aelodau Cyfetholedig:

A. Enoch - Rhiant Lywodraethwr
V. Kenny - Cynrychiolydd yr Eglwys Babyddol

Hefyd yn bresennol:

Y Cyngorydd G. Davies - Aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Addysg a Phlant

Yr oedd y swyddogion canlynol yn gwasanaethu yn y cyfarfod:

G. Morgans, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Addysg a Phlant
J. Morgan, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymunedol
S. Davies, Pennaeth Mynediad i Addysg
A. Rees, Pennaeth Cwricwlwm a Llesiant
A Thomas, Pennaeth Gwasanaethau Addysg a Chynhwysiant
J.G. Buck, Swyddog Perfformiad a Gwybodaeth
E. Forsyth, Prif Gynghorydd Her
C. S. Griffiths, Rheolwr Datblygu Iaith Cymraeg
N. Thomas, Rheolwr Gwasanaethau
N. Jackman, Rheolwr Gwasanaethau
S. Sauro, Rhelwr Perfformiad, Dadansoddi a Systemau
R James, Swyddog Cynllunio Perfformiad a Busnes
R. Lloyd, Swyddog Gwasanaethau Democratiaidd
J. Owen, Swyddog Gwasanaethau Democratiaidd
S. Rees, Cyfieithydd Ar Y Pryd

Rhith-Gyfarfod - 10.00 yb - 12.55 yp

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr B. Thomas a D.T. Williams.

2. DATGANIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL GAN GYNNWYS UNRHYW CHWIPIAU PLEIDIAU A RODDIR MEWN YMATEB I UNRHYW EITEM AR YR AGENDA.

Aelod	Rhif y Cofnod(ion)	Y Math o Fuddiant
Vera Kenny	10.	Noreen Jackman yw ei merch
DP	9	Diddordeb rhagfarnol gan fod ei wraig yn Ddarlithydd yn y Drindod Dewi Sant

Ni chafwyd dim datganiadau ynghylch chwipiadaid y pleidiau.

3. CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD (NID OEDD DIM WEDI DOD I LAW)

Dyweddodd y Cadeirydd nad oedd dim cwestiynau wedi dod i law gan y cyhoedd.

4. ADRODDIAD BLYNYDDOL CYFARWYDDWR STATUDOL Y GWASANAETHAU CYMDEITHASOL YNGHYLCH PERFFORMIAD Y GWASANAETHAU GOFAL CYMDEITHASOL YN SIR GAERFYRDDIN 2020/21

Bu'r pwylgor yn ystyried adroddiad gan Gyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol ar berfformiad Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol yn y sir yn nodi'r heriau yn ystod blwyddyn ddyrys oherwydd COVID-19 ac mae'n ymwneud â pherfformiad ar gyfer y flwyddyn 2020-21. Dywedwyd wrth yr aelodau bod rheidrwydd statudol ar Gyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol i roi adroddiad blynyddol ar y ddarpariaeth a'r perfformiad, yn ogystal â'r cynlluniau i wella holl ystod y gwasanaethau cymdeithasol.

Dyweddodd yr Aelod Gweithredol dros Addysg fod yr adran o dan lawer o bwysau oherwydd cynnydd yn y galw am gymorth lle mae'r Gwasanaethau i Blant wedi bod yn effeithiol iawn ac wedi blaenoriaethu drwy drefniant y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Mae'r timau Gwaith Cymdeithasol a staff y gwasanaethau dydd wedi cadw mewn cysylltiad â gofalwyr ac wedi darparu cymorth pan fo angen; mae llawer o'r staff naill ai wedi cyflawni neu'n ymgymryd â'r Wobr Buddsoddwyr mewn Gofalwyr sy'n cydnabod y cymorth a ddarperir i ofalwyr ac mae pob tîm Gwaith Cymdeithasol wedi'u penodi'n Hyrwyddwyr Gofalwyr.

Mae'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol ac is-grwpiau cysylltiedig wedi parhau i gyfarfod yn rhithwir; gan fod yn rhan o grŵp ymateb Aml-asiantaeth Rhanbarthol ar gyfer Covid a gyfarfu'n wythnosol â sicrwydd ynghylch ymatebion diogelu yn ystod y pandemig ac sydd wedi parhau i weithio o fewn Gweithdrefnau Amddiffyn Oedolion Cymru Gyfan newydd ac mae Sir Gaerfyrdin wedi arwain ar sawl datblygiad ar draws y rhanbarth gan gynnwys datblygu dogfen Trothwy Covid a hyfforddiant ac mae wedi paratoi'n dda ar gyfer gweithredu'r Trefniadau Amddiffyn Rhyddid newydd yn 2022.

Ar ôl i'r adroddiad gael ei gyhoeddi, bydd Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) a Llywodraeth Cymru yn cwblhau eu dadansoddiad a'u hadolygiad o'r adroddiad. Cynhelir cyfarfod ffurfiol ag AGC ym mis Hydref er mwyn trafod eu dadansoddiad a'u cynllun arfaethedig. Yn dilyn hyn, anfonir Llythyr Blynnyddol i'r Cyngor ar ddiwedd mis Tachwedd/dechrau mis Rhagfyr, a fydd yn cadarnhau eu dadansoddiad a'u cynllun arolygu. Bydd cysylltiad agos rhwng y broses a Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella ynghyd â'r Llythyr Blynnyddol oddi wrth Swyddfa Archwilio Cymru.

Cwestiynau a sylwadau a godwyd:-

- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch darparu gwasanaeth anabledd ar y cyd i blant, pobl ifanc 0-25 oed a'u teuluoedd yn seiliedig ar angen ac nid ar oedran lle mae'n ymddangos bod darpariaeth yn ystod gwyliau'r Haf yn ardal Heol Goffa, Llanelli yn bennaf ac nad yw'n cael ei rhannu ar draws gogledd a dwyrain y sir. Mae eglurhad cynhwysfawr wedi'i roi ers hynny ynghylch y mater

hwn sy'n ymwneud â chostau gan fod gan blant ag anghenion cymhleth bwysau ychwanegol. Dywedodd y Cyfarwyddwr Addysg a Phlant fod gweithgareddau eraill ar y gweill, bod Llywodraeth Cymru wedi rhoi cyllid ychwanegol o £270k a'u bod yn gweithio gyda llawer o bartneriaid ar hyn o bryd i ddarparu gweithgareddau ar draws Sir Gaerfyrddin ac mae'r rhaglen yn cael ei chwblhau ar hyn o bryd.

- Gofynnwyd pwy sy'n bresennol yn y Cyfarfodydd Pod? Dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymunedol ei fod yn elfen bwysig o sut mae'r gwasanaeth yn gweithredu a dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth fod pob pod yn cael cynnwys 3 Gweithiwr Cymdeithasol, seicolegwyr ac yn cael ei arwain gan Reolwr Tîm gydag Ymarferydd Plant a Theuluoedd gan edrych ar sut i reoli ymddygiadau gyda Chydgylltydd Uned yn cofnodi cofnodion a phob achos yn cael ei drafod bob 6 wythnos.
- Pan ofynnwyd am Addysg yn y Cartref a sut nad yw'r plant yn cael eu haddysgu gartref yn Sir Gaerfyrddin. Dywedodd y Cyfarwyddwr Addysg fod Llywodraeth Cymru wedi honni ei bod yn mynd i ddeddfu dros hyn a chael y plant i gael eu cofrestru ond nad oes unrhyw rwymedigaeth statudol i wneud hyn.
- Gofynnwyd cwestiwn am y ffigurau ar yr adroddiad am bobl ifanc NEET a gofynnwyd am ragor o wybodaeth. Dywedodd y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymunedol fod dystiolaeth i gefnogi hyn.

PENDERFYNWYD:

- Mae Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymunedol yn trefnu bod Pobl Ifanc sy'n Gadael Gofal ar gael i'r aelodau.
- Mae'r Awdurdod yn ysgrifennu at y Gweinidog newydd yn Llywodraeth Cymru mewn perthynas ag Addysg yn y Cartref.
- Derbyn yr adroddiad.

5. ADRODDIAD BLYNYDDOL CYNGOR SIR CAERFYRDDIN 2020-21

Bu'r Pwyllgor yn ystyried adroddiad gyda'r wybodaeth ddiweddaraf am yr amcanion llesiant sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Craffu - Addysg a Phlant. Daeth yr adroddiad i'r casgliad bod 2020/21 yn flwyddyn wahanol iawn oherwydd effaith Pandemig COVID-19. Roedd rhaid i'r mwyafrif helaeth o wasanaethau'r Cyngor addasu a newid, ac roedd llawer yn wedi'u cau'n llwyr am gyfnodau hir o'r flwyddyn. Am y rheswm hwn, nid yw'n bosibl i Adroddiad Blynnyddol 2020-21 weithredu fel adroddiad cynnydd ar berfformiad blaenorol nac fel cymharydd ag awdurdodau lleol eraill. Mae'r adroddiad yn adlewyrchu'r camau y bu'n rhaid i'r Cyngor eu cymryd i gefnogi ei breswylwyr, ei gymunedau a'i fusnesau drwy'r pandemig. Gan fod llawer o staff wedi'u hadleoli i gynorthwyo ag ymateb y pandemig a llawer yn gweithio i gynorthwyo adferiad, bu'n rhaid i flaenoriaethau'r Cyngor newid yn sylweddol i wynebu'r heriau a gyflwynwyd gan y pandemig

Cyflwynodd y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Addysg a Gwasanaethau Plant yr adroddiad i'r pwyllgor yn manylu ar bwysigrwydd rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn; gwella eu profiadau bywyd cynnar; eu helpu i fyw bywydau iach, cefnogi a gwella cynnydd, cyflawniad i bob dysgwr a sicrhau bod pob person ifanc mewn Addysg, Cyflogaeth neu Hyfforddiant (EET) yn dilyn llwybrau dysgu a gyrraeddol.

Mae'r adroddiad yn adlewyrchu'r camau y bu'n rhaid i'r Cyngor eu cymryd i gefnogi ei breswylwyr, ei gymunedau a'i fusnesau drwy'r pandemig. Gan fod llawer o staff wedi'u hadleoli i gynorthwyo ag ymateb y pandemig a llawer yn gweithio i gynorthwyo adferiad, bu'n rhaid i flaenoriaethau'r Cyngor newid yn sylweddol i wynebu'r heriau a gyflwynwyd gan y pandemig.

Mesurwyd amcanion llesiant yn ôl llwyddiant ac ym mis Mai 2020, cyhoeddodd Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol [Adroddiad Cenedlaethau'r Dyfodol 2020](#) ar gynnydd y Ddeddf dros y 5 mlynedd diwethaf a gwnaeth nifer o argymhellion ar gyfer cyrff cyhoeddus, sy'n cael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o gynllunio a datblygu gwasanaethau yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL dderbyn yr adroddiad.

6. ADRODDIAD BLYNYDDOL CRAFFU ADDYSG A PLANT 2020-21

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Pwyllgor, sydd wedi'i baratoi er mwyn cydymffurfio ag Erthygl 6.2 o Gyfansoddiad y Cyngor sy'n nodi bod yn rhaid i Bwyllgor Craffu "Baratoi adroddiad blynyddol sy'n egluro gweithgareddau'r Pwyllgor dros y flwyddyn flaenorol." Mae'r adroddiad yn rhoi trosolwg o waith y Pwyllgor Craffu - Cymunedau yn ystod blwyddyn ddinesig 2020/21

PENDERFYNODD YN UNFRYDOL, yn amodol ar newid presenoldeb 2 Gynghorydd, dderbyn yr adroddiad.

7. ADRODDIAD ARGYMHELLION INTERIM (GORCHWYL A GORFFEN)

Cyflwynwyd adroddiad Argymhellion Interim i'r Pwyllgor er mwyn bwydo i mewn i gynlluniau'r adran ar sut yr ydym yn mynd i ymgynghori gan gofio bod angen atebion brys gan Lywodraeth Cymru ar gategoreiddio ysgolion.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL:-

- fod yr Adroddiad Argymhellion Interim yn mynd i'r Bwrdd Gweithredol i'w gymeradwyo
- derbyn yr adroddiad.

8. CYNLLUN ADFER ADDYSG "CAMU YMLAEN"

Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor yn rhoi trosolwg o ymateb covid yr Adran Addysg a sut y mae canfyddiadau'n llunio cynlluniau strategol ar gyfer symud ymlaen gan sicrhau bod ysgolion yn cael eu cefnogi i ddiwallu anghenion dysgwyr sy'n agored i niwed.

Dyweddodd yr Aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Addysg mai nod yr adroddiad yw cadarnhau bod ysgolion yn bodloni'r cymorth ar gyfer dysgwyr sy'n agored i niwed a'r pwysigrwydd bod yr adran yn cydnabod y bylchau a'r angen i addasu i newid gyda diogelu addysg ac iechyd yn ffactorau pwysig.

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Addysg a Phlant y bydd yr adroddiad hwn yn cael ei ddefnyddio gyda'r Tîm Rheoli Corfforaethol a'r Bwrdd Gweithredol i fyfrio ar ein sefyllfa bresennol.

Codwyd y cwestiynau/sylwadau canlynol wrth drafod yr adroddiad:-

- Pan ofynnwyd sut yr ydym yn monitro llesiant a safonau addysg plant sy'n cael eu haddysgu gartref a'r rhai sy'n symud o gwmpas yn rheolaidd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Addysg a Phlant fod y tîm wedi ehangu a bellach mae ganddynt fwy o swyddogion cymwysedig yn ymweld â theuluoedd ac yn ymgysylltu â nhw – gall rhieni ddilyn unrhyw gwricwlwm a llwybr dysgu y maent yn dymuno – rhoddir cyngor ac arweiniad a chyda'r cyllid gan Lywodraeth Cymru gellir eu cefnogi gan roi mynediad iddynt at arholiadau.
- Gofynnwyd a oes cyfarfod gadael helaeth yn cael ei gynnal gyda Phenaethiaid i weld pam eu bod yn ymdeol o ystyried bod pwysau ar arweinyddiaeth mewn ysgolion gyda phob newid systematig yn digwydd? Dywedodd y Cyfarwyddwr Addysg a Phlant fod cyfuniad o resymau; iechyd, teulu, llesiant.
- Gofynnwyd am gwricwlwm newydd Cymru a fydd yn orfodol mewn ysgolion uwchradd flwyddyn yn ddiweddarach na'r disgwyl heb unrhyw oedi i ysgolion cynradd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Addysg a Phlant fod y Gweinidog Addysg wedi dweud y gallai ysgolion uwchradd ei gyflwyno'n ddiweddarach oherwydd heriau Covid a bydd hyn yn cael ei drafod mewn cyfarfod Penaethiaid sydd wedi'i drefnu ar gyfer yr wythnos sy'n dechrau ar 12 Gorffennaf 2021. Dywedodd y Pennaeth Cwricwlwm a Llesiant fod y cwricwlwm newydd yn cael ei dreialu ar hyn o bryd a'i fod yn rhagweld y bydd pob ysgol yn Sir Gaerfyrddin yn ei fabwysiadu.
- Pryderon am lwyth gwaith Penaethiaid. Dywedodd Pennaeth y Gwasanaethau Addysg a Chynhwysiant eu bod wedi lleihau'r llwyth gwaith e.e. Mae arolygiadau Estyn wedi'u gohirio tan y gwanwyn 2022, gan brofi'r broses asesu cymorth ac adroddiadau i rieni.
- Gofynnwyd am lefelau dilyniant dysgwyr sy'n agored i niwed. Dywedodd y Pennaeth Addysg a Chynhwysiant fod rhai ysgolion wedi gofyn am gymorth pellach ynghylch dysgwyr sy'n agored i niwed ac yn gweithio'n agos gyda Phenaethiaid i edrych ar y dulliau mwyaf effeithiol o ran llesiant, ac mae swyddogion ar draws yr adran yn casglu cyngor ac arweiniad i ysgolion.
- Gofynnwyd am eglurder ynglŷn â'r gostyngiad ym mhresenoldeb mewn ysgolion uwchradd. Dywedodd y Pennaeth Gwasanaeth Addysg a Chynhwysiant ei fod yn ysgrifennu at ysgolion bob dydd Gwener ac mae'r ohebiaeth yn eu hatgoffa o'r gofyniad cyfreithiol i gwblhau'r gofrestr mewn modd amserol; i nodi bod codio wedi bod yn broblem ar y gofrestr h.y. os ydynt yn hunanynysu neu'n rhan o swigod ond bydd codio newydd yn cael ei gyflwyno ym mis Medi, 2021.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL:-

- Mae'r adroddiad yn mynd i'r Bwrdd Gweithredol a'r Tîm Rheoli Plant
- derbyn yr adroddiad.

9. CYNLLUN STRATEGOL CYMRAEG MEWN ADDYSG

[NODER: Roedd y Cyngorydd D. Price wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Cyflwynwyd drafft cyntaf Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg 10 mlynedd newydd i'r Pwyllgor cyn ymgynghori'n ffurfiol â'r cyhoedd (Tymor yr Hydref 2021)

Dyweddodd yr aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Addysg mai'r nod yw cyrraedd 1m o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050 i alluogi ein diwydiannau twistiaeth, chwaraeon a chelfyddydau i ffynnu. Bydd y cynllun newydd yn cael ei gyflwyno ym mis Medi 2022.

Mae Llywodraeth Cymru wedi egluro ei bod y Gymraeg yn orfodol o 3 blwydd oed a Saesneg o 7 oed.

Cyflwynodd y Pennaeth Cwricwlwm a Llesiant gyflwyniad powerpoint i'r Pwyllgor ar sut i hyrwyddo'r un parch rhwng llwybrau galwedigaethol ac academaidd mewn addysg Gymraeg, ehangu darpariaeth blynnyddoedd cynnar y Gymraeg, ehangu'r Rhaglen Trochi Disgyblion a chyflwyno prosiect peilot a fydd yn annog siaradwyr Cymraeg ifanc i ddychwelyd o brifysgolion i helpu i addysgu Cymraeg mewn ysgolion gyda dwyieithrwydd, ac amlieithrwydd.

Adeiladu Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg yn Sir Gaerfyddin yn dilyn 7 pwynt i gryfhau ei ddiben:

- Mwy o blant meithrin (3 oed) yn dilyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg
- Mwy o blant derbyn (5 oed) yn dilyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg
- Mwy o blant yn gwella sgiliau iaith wrth drosglwyddo o un cam o'u haddysg statudol i un arall (cynnydd mewn dilyniant)
- Mwy o ddysgwyr i astudio ar gyfer cymwysterau mewn Cymraeg fel pwnc a phynciau drwy gyfrwng y Gymraeg
- Mwy o gyfleoedd i ddisgyblion ddefnyddio'r Gymraeg mewn gwahanol gyd-destunau mewn ysgolion
- Cynyddu'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr ag ADY, yn unol â'r Ddeddf ADY newydd
- Cynyddu nifer yr athrawon sy'n gallu addysgu Cymraeg a thrwy gyfrwng y Gymraeg

Nodwyd bod 2 gyfarfod Penaethiaid wedi'u cynnal a bod adborth wedi bod yn dda, gan weithio gyda'i gilydd i ddatblygu Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg gyda'r amcan bod pob plentyn yn ddwyieithog erbyn 11 oed a, gyda methodoleg Drochi Cymru yn y Cyfnod Sylfaen, bod plant yn dod yn ddwyieithog erbyn 7 oed.

Cwestiynau a sylwadau a godwyd:-

- Gofynnwyd a yw swyddi'n ddiogel? Cadarnhaodd y Pennaeth Cwricwlwm a Llesiant nad yw diswyddiadau yn gysylltiedig â'r agenda hon a bydd staff yn cael eu cefnogi i ddatblygu'n broffesiynol drwy gymryd rhan mewn rhaglen hyfforddi gynhwysfawr a hyblyg.
- Pan ofynnwyd iddo ymhelaethu ar gyfarfodydd y Penaethiaid; dywedodd y Pennaeth Cwricwlwm a Llesiant fod trafodaeth yn y sesiwn Cyfrwng Saesneg ynghylch y dull cam wrth gam o ystyried sylwadau rhanddeiliaid; trafodwyd capaciti staff, hyfforddiant a rhagleni ar gyfer llywodraethwyr a gynlluniwyd ar gyfer yr Hydref ac ymgynghori â chymunedau'r ysgolion a thrafodaethau ar sut i gefnogi Penaethiaid am fwy o hyfforddiant. Siaradodd Penaethiaid Ysgolion Cyfrwng Cymraeg am: cael cynllun peilot yn Sir Gaerfyddin i hyrwyddo

recriwtio mwy o athrawon; llwybrau galwedigaethol cyfrwng Cymraeg; amlieithrwydd; gosod disgwyliadau uchel i gael 3 iaith ar gyfer dysgwyr. Mae parodrwydd ymhliith Penaethiaid ffrwd Cymraeg a Saesneg ond roedd rhai wedi mynogi amheuon ynghylch sut i'w roi ar waith ond, yn gyffredinol, teimlai swyddogion eu bod wedi elwa o drafodaethau manwl a phriodol gyda nhw wrth i Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg ddatblygu ymhellach i'r hydref, gyda mwy o gyfleoedd i ymgysylltu â Phenaethiaid a Llywodraethwyr.

- Wrth arsylwi, fel rhan o'r daith mae'n bwysig addysgu rhieni a'u plant fel eu bod yn deall y broses a'u bod yn rhan o'r daith gyda ni a'r angen i wneud llawer o waith gyda'r rhieni. Dywedodd y Cadeirydd fod cynllun cyfathrebu ar waith wrth ddatblygu Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg a'i fod yn ymgysylltu â sefydliadau anstatudol.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL dderbyn yr adroddiad.

10. GWASANAETHAU PLANT (CYFRADDAU CYFEIRIO CYNYDDOL)

[NODER: Roedd y Cyngorydd V. Kenny wedi datgan buddiant yn yr eitem hon yn gynharach.]

Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor i edrych ar y cynnydd mewn cysylltiadau ac atgyfeiriadau yn y Gwasanaethau Plant yn rhoi gwybod am y lefelau uwch o weithgarwch yn y gwasanaeth a'r goblygiadau pe bai'r patrwm hwn yn parhau.

Dywedodd yr Aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Addysg fod y Tîm Atgyfeirio Canolog yn cwmpasu Sir Gaerfyrddin gyfan gan ddarparu un pwynt cyswllt ar gyfer unrhyw un sydd â phryderon ynghylch lles plentyn. Mae'r Tîm yn ymdrin â'r holl gysylltiadau ac atgyfeiriadau newydd i'r Gwasanaethau Plant sydd wedi darparu dull mwy cyson o wneud penderfyniadau. Yn ogystal ag ymateb i bryderon, mae'r tîm hefyd yn darparu gwybodaeth, cyngor a chymorth i blant, teuluoedd, aelodau o'r cyhoedd, gweithwyr proffesiynol ac asiantaethau eraill.

Ers y pandemig mae cysylltiadau ac atgyfeiriadau wedi cynyddu'n raddol drwy gydol y flwyddyn ac roedd 141 yn fwy o atgyfeiriadau nag yn 2020 a materion staffio.

Codwyd y cwestiynau/sylwadau canlynol wrth drafod yr adroddiad:-

- Mynegwyd pryder ynghylch staffio yn y tîm. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth fod staffio wedi bod yn her gyda salwch a'i fod wedi llwyddo i sicrhau 1 aelod newydd o staff ond nad yw wedi elwa oherwydd prinder staff parhaus ond ei fod wedi bod yn ffodus bod staff wedi'u hadleoli o wasanaeth ataliol i helpu i gyda'r ôl-groniad. Dywedodd y Cyfarwyddwr Addysg a Phlant fod angen sgiliau penodol ar y tîm hwn er mwyn delio â'r gofynion a bod angen amrywiaeth o arbenigedd arnynt a bod yn rhaid adleoli pobl brofiadol iawn o dimau eraill i helpu i gefnogi ac ar hyn o bryd maent yn ystyried cael cynllun prentisiaeth yn yr adran fel y gallant gefnogi'r timau hynny mewn ffordd effeithiol
- Gofynnwyd am eglurder ynghylch y 9 cwyn Cam 1 a ddaeth i law mewn perthynas â'r Gwasanaethau Plant; cadarnhawyd 5 ohonynt yn unig. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth yn glir nad oedd yr un o'r cwynion yn

ymwneud â gallu cael gafael ar y tîm ac, pryd bynnag yr ymdrinnir â chwyn, eu bod yn cael eu rhoi ar Gynllun Gweithredu i ddysgu oddi wrthynt.

- Gofynnwyd a yw'r Tîm Atgyfeirio Canolog mewn cysylltiad ag ysgolion i hyrwyddo cyfleoedd sydd gan Gyngor Sir Caerfyrddin i gyflogi pobl. Mae'r Cyfarwyddwr Addysg a Phlant wedi cael sgyrsiau gydag ysgolion ar sut i ymgysylltu a rhannu'r cyfleoedd hyn i ddangos i'r bobl ifanc yr ystod o obeithion o ran cael swyddi yn y Cyngor Sir gyda datblygiadau'r cwricwlwm newydd yn rhoi cyfle i weithio gydag ysgolion yn rhannu'r wybodaeth hon wrth ddewis y llwybr gyrfa cywir ar gyfer y dyfodol.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL:-

- Mae'r adroddiad yn mynd gerbron y Tîm Atgyfeirio Canolog a'r Bwrdd Gweithredol oherwydd pryderon yngylch staffio i asesu'r tîm a'r pwysau.
- derbyn yr adroddiad.

11. EGLURHAD AM BEIDIO Â CHYFLWYNO ADRODDIAD CRAFFU

Nid oedd dim.

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL nodi'r wybodaeth.

12. EITEMAU AR GYFER Y DYFODOL

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL fod y rhestr o eitemau sydd i ddod i'w hystyried yn y cyfarfod nesaf ar 6 Hydref 2021 yn dilyn cynnwys y canlynol yn yr Adroddiad ar Effaith lechyd Meddwl ar

- Safbwyt y Pennaeth a'r Arweinydd
- Asesu lechyd Meddwl athrawon a disgylion a pha gymorth sydd ar gael

13. LLOFNODI YN GOFNOD CYWIR COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWYD AR 11 MEHEFIN, 2021

PENDERFYNWYD YN UNFRYDOL lofnodi bod cofnodion cyfarfod y Pwyllgor ar 11 Mehefin 2021 yn gofnod cywir.

CADEIRYDD

DYDDIAD